

KOMMUNEPLAN

2006 - 2018

HAREID KOMMUNE

Godkjend av Hareid kommunestyre i møte den 27.04.2006
KST-sak nr 0016/2006

Føreord

Arbeidet med rullering av kommuneplanen slik den no ligg føre starta opp i 2002, med revisjon av samfunnsdelen og arealdelen. Kommuneplanutvalet (formannskapet) har vore styringsgruppe for planarbeidet. Til det praktiske arbeidet vart etablert ei arbeidsgruppe samansett av rådmann, sektorleiarar, økonomileiar, ordførar og planleggjar. Også andre ressurspersonar i administrasjonen vart trekte med i planarbeidet etter behov.

Brukardeltaking og dialog med innbyggjarane har vore ein viktig del av planprosessen. Næringsliv, lag og organisasjonar og innbyggjarane vart inviterte til å kome med innspel, og det vart halde folkemøte/idedugnader rundt i krinsane i kommunen. Planforslaget som no ligg føre har såleis grunnlag i innspel frå innbyggjarar, ulike lag og organisasjonar, resultat frå idedugnader og drøftingar på folkemøta, samt vurderingar og konklusjonar i arbeidsgruppe og styringsgruppe.

Samfunnsdelen i planen er kommuneplanen sin langsiktige del ved sida av arealdelen. Samfunnsdelen tek føre seg kommunen sine visjonar og trekkjer opp hovudmål og retningslinjer for kommunen sin politikk på ulike område. Samfunnsdelen skal vere retningsgjevande for sektorane si planlegging og prioritering i handlingsprogram/økonomiplan.

Arealdelen inngår i den langsiktige delen og gjev føresegner og retningslinjer for arealbruken og forvaltning av naturressursane. Sidan det har gått så lang tid frå den første kommuneplanen vart vedteken til planrulleringa vart sett i gang, har arbeidet med å få til eit godt og framtidretta planverkty gjennom arealdelen vorte lagt størst vekt ved denne planrulleringa. Planen er konstruert digitalt. Dette har effektivisert og kvalitetssikra planarbeidet og medfører at kommuneplanen vert lettare tilgjengeleg i bruk. Digitalt plankart vil også forenkle prosessen ved seinare revisjonar

Eigengodkjent kommuneplan gjev rettsverknad etter PBL § 20-6 for arealforvaltinga i kommunen, og gjev juridisk binding for vedteken arealbruk der ikkje anna er bestemt. I kommuneplanen for Hareid er bestemt at godkjende reguleringsplanar skal gjelde framom kommuneplanen, og for desse områda vil kommuneplanen ikkje ha rettsverknad etter ovannemnde paragraf. Reguleringsplanane som skal gjelde framom kommuneplanen er opplista i tekstheftet under "Arealdelen" s. 27, og elles vist på plankartet med symbol.

Føreliggande kommuneplan har vore utlagt til offentleg ettersyn, og planen er justert etter merknader og innspel frå aktuelle offentlege instansar og private interessentar så langt ein har funne det føremålsteneleg for lokalsamfunnet sine samla interesser og i høve til overordna nasjonale mål og retningslinjer.

Det vert lagt til grunn at planen skal rullerast kvart fjerde år (ein gong i kvar valperiode), og målet er at kommuneplanen skal vere ein styringsreiskap for politikarar og administrasjon, til beste for ei positiv utvikling av lokalsamfunnet Hareid.

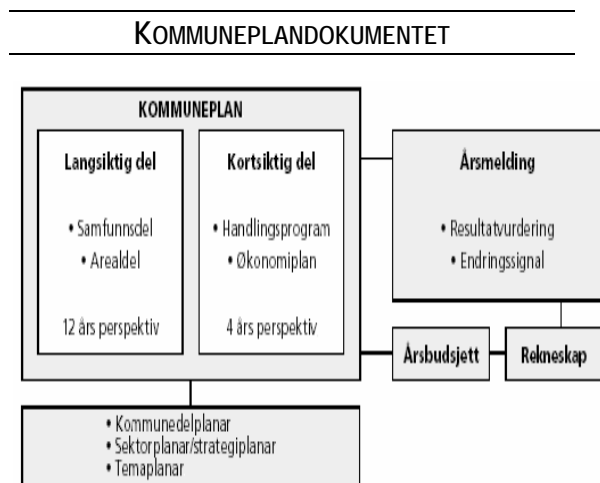
Hareid kommune
Teknisk etat, planavdelinga den 4. april 2006

Nils Yngve Nupen
Teknisk sjef

INNHALD

OM KOMMUNEPLANEN		Sosialetaten	16
Kommuneplandokumentet	4	Helseavdelinga	16
Andre planar på kommunenivå	4	<i>NÆRING OG MILJØ</i>	
Denne rulleringa	5	Oppgåver og mål for teknisk sektor	16
Organisering	5	Avløp	16
RAMMER FOR KOMMUNEPLANLEGGINGA		Vassforsyning	17
Statlege retningslinjer	6	Renovasjon	17
Fylkesplanar	6	Kommunale vegar	17
Hareid i regionen	6	Brann og redningsteneste	17
Folketalsutvikling	6	Kommunal eigedomsforvaltning	17
Kommuneøkonomien	7	Byggesakshandsaming	18
Ressursgrunnlaget	8	Plan og forvaltning	18
MÅLSETTINGAR FOR HAREID		Grøntanlegg og fellesareal	18
Styringsprinsipp	9	Landbruket	18
Visjon for Hareid	9	AREALDELEN	
Viktige hovudmål	9	Mål, rammer for arealforvaltning i Hareid	19
SÆRSKILDE INNSATSOMRÅDE		Plankart og tekstdel	19
Val av innsatsområde	10	Byggjeområde	20
Barn og unge	10	Bustader	20
Menneska, møteplassane og dei sosiale nettverka	11	Forretning	21
Næring - kompetanseutvikling	11	Industri	21
Miljø	12	Offentlege føremål	22
SEKTORANE I HAREID		Allmennyttige føremål	22
<i>OPPVEKST OG KULTUR</i>		Fritidsbustader	22
Oppgåver og hovudmål for sektoren	13	Fritidsbustader - utleige	23
Grunnskule	13	Naust	23
Barnehage	13	Skytebane	23
Skulefritidsordning	13	Motorsport	23
Ressurssenteret	13	Friområde	23
Pedagogisk-psykologisk teneste	13	Golfbane	23
Kulturskule	14	Campingplass	23
Kulturavdelinga	14	Landbruks - natur - og friluftsområde	23
Tiltak for barn og unge	14	Landbruks - natur - og friluftsområde med spreidd bustadbygging	24
Idrett og friluftsliv	14	Andre område som er bandlagt eller skal bandleggast	25
Bibliotek	14	Sjø og vassdrag	25
Kulturminnevern	14	Kystsona i Hareid	26
Våre nye landsmenn	15	Viktige ledd i kommunikasjonssystemet	26
Kyrkja	15	Oversiktsplanrestriksjonar og illustrerte arealføremål	27
<i>HELSE, SOSIAL OG OMSORG</i>		Forholdet til gjeldande reguleringsplanar	27
Oppgåver og hovudmål for sektoren	15	Rettsverknad av vedteken plan	28
Behov og ressursar	15	Innløysing og erstatning	28
Pleie og omsorg	16	Sakshandsaming og dispensasjon frå arealdelen	28
		Kartlegging og avvegingsgrunnlag	28

OM KOMMUNEPLANEN

Føremålet med kommuneplanen er å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklinga (plan- og bygningslova § 20-5). Kommuneplanen er todelt, ein langsiktig del og ein kortsiktig del. Tidshorisonten for den langsiktige delen av kommuneplanen er 12 år. Planen skal i følgje plan- og bygningslova takast opp til revisjon ein gong i kvar valperiode (kvart fjerde år).

Det langsiktige plandokumentet inneheld ein retningsgjevande samfunnsdel og eit juridisk bindande plankart som viser framtidig arealbruk.

Samfunnsdelen tek føre seg kommunen sine visjonar og overordna mål i planperioden og er retningsgjevande for kommunen si vidare planlegging. Det er ikkje stilt særlege krav til samfunnsdelen av planen og kommunen står fritt til å definere innhaldet.

Arealdelen av kommuneplanen er juridisk bindande. Det vert derfor stilt formelle krav til denne delen av planen.

Den kortsiktige delen av kommuneplanen er eit handlingsprogram med ein tidshorizont på 4 år. Etter at kravet om **økonomiplan** vart innført har dei fleste kommunane gjort dette til handlingsprogram.

Kommuneplanen skal i utgangspunktet omhandle svært mange og omfattande innsatsområde, og er tufta på vidareføring av siste kommuneplan for 1989-1999 og vurderingar av regionale og nasjonale utviklingstrekk og rammeføresetnader.

ANDRE PLANAR PÅ KOMMUNENIVÅ

Sidan sist kommuneplanen vart vedteken i 1989 har kommunen utarbeidd eller er i ferd med å utarbeide sektorplanar, tematiske planar og utgreiingar. Nokre av desse har status som kommunedelplanar og vert

behandla og reviderte kvar for seg. Til saman vil dette gje ein del grunnlag for revisjonen av kommuneplanen.

- **Kommunedelplan for anlegg og område for idrett og friluftsliv** - Inneheld status, mål og prioritert og uprioritert liste for framtidig utvikling av kulturanlegg
- **Kommunedelplan for avfall** - Inneheld status, mål og tiltak for disponering av ulike avfallsfraksjonar. Planen er interkommunal saman med Ulstein, Herøy og Sande kommune.
- **Kommunedelplan for avløp** - Hovudplan Avløp inneheld mål og verkemiddel for å nå miljømåla for vasskvalitet i kommunen, sanering og utbygging av kommunalt avløp. Planen er under utarbeiding og vert samkjørt med Kommuneplanen.
- **Kommunedelplan for landbruk** - Planen tar for seg landbruket si rolle i kommunen som produsent av mat og miljøgode som kjem innbyggjarane til nytte. Planen er under utarbeiding og vert samkjørt med kommuneplanen.
- **Kommunedelplan for trafikksikring** som inneheld ei kartlegging over trafikkfarlege vegstrekningar og behov for tiltak for å sikra ulike grupper trafikantar. Planen er under utarbeiding og vert samkjørt med kommuneplanen.

Eit mål under denne revisjonen av kommuneplanen har vore å samle det som finst av delplanar og få dei inn i ein struktur under kommuneplanen.

Ein har også andre sentrale kommunale planar som ikkje har status som kommunedelplan, men er retningsgjevande for området dei omhandlar.

Smitteverneplan
 Psykiatriplan
 Plan for ansvarsgrupper
 Beredskapsplan
 Overordna kriseplan
 Skulebruksplan
 Rehabiliteringsplan
 Barnehageplan
 Rusverneplan
 Strategiplan for oppvekst- og kultursektoren
 Strategiplan for helse- og sosialsektoren
 Strategiplanar for flyktingar
 Plan for helseinstitusjonar og skulehelsetenesta.

DENNE RULLERINGA

Før denne revisjonen var gjeldande kommuneplan frå 1989. Denne revisjonen byggjer delvis på plandokumentet frå den gong, men er bygd opp på nytt frå grunnen av for å få eit meir oversiktleg og brukande dokument som vil vere lettare å rullere neste gang.

Målsettingar for sjølve planarbeidet er:

- ❑ *Å kome inn i ei fast rutine med rulleringar av kommuneplanen ein gong per valperiode. Arbeidet med rullering av kommuneplanen skal starte opp seinast 3 månader etter konstituering av nytt kommunestyre og vere vedteken innan eit år*
- ❑ *Å lage ein samfunnsdel som avspeglar mål og retningslinjer på ein slik måte at det vert forståeleg.*
- ❑ *Å lage ein arealdel som er ein nyttig reiskap i det daglege arbeidet med sakhandsaming av plansaker og byggje- og delesaker.*
- ❑ *Å knyte kommuneorganisasjon og politisk miljø sterkare til folk og organisasjonar i kommunen for å auke medverknad og deltaking i avgjerslene.*

Den langsiktige delen av kommuneplanen er eit middel for kommunen til å nå langsiktige mål. Planen skal ikkje vere altomfattande, men ta utgangspunkt i reelle behov og konsentrere seg om dei viktigaste punkta. Dette fører med seg at ei rekkje tema eller detaljar ikkje er nemnde. Mange av desse vil ein kunne finne behandla og

prioriterte i kommunedelplanar, økonomiplan, sektorbudsjett og sektorplanar. Denne planen avspeglar kva ein no ser på som det viktigaste for framtida. Ved seinare rulleringar kan det leggjast vekt på forskjellige sider ved kommunen sin aktivitet.

Sidan det har gått så vidt lang tid sidan kommuneplanen vart revidert, har det lenge vore behov for å få ein betre arealdel som grunnlag for å forvalte arealressursane i kommunen. Det er derfor lagt størst vekt på arbeidet med arealdelen i denne revisjonen av planen.

ORGANISERING

Kommuneplanutvalet, som i Hareid kommune er identisk med formannskapet, har vore styringsgruppe for arbeidet med rulleringa av kommuneplanen.

Arbeidsgruppa har vore samansett av konsulent for entreprenørskap, rådmann, sektorleiarar, utviklingsleiar, økonomileiar, ordførar, og planleggjar. Ressurspersonar i administrasjonen har vore trekte inn undervegs.

Tidleg i arbeidet med revisjonen av kommuneplanen vart det halde opne folkemøte i alle krinsane. Referat frå desse møta har kartlagt behov og ynskjer og vore ein vesentleg del av grunnlaget for arbeidet med planen.

RAMMER FOR KOMMUNEPLANLEGGINGA

STATLEGE RETNINGSLINER

Kommunen er avhengig av statleg politikk. Gjennom å vedta lover og forskrifter, utforme statleg økonomisk politikk og styre oppgåvefordeling mellom stat, region og kommune, legg staten opp dei viktigaste rammene for kommunal verksemd.

Der føreligg **rikspolitiske retningslinjer (RPR)** for barn og unge sine interesser i planlegginga, for samla areal og transportplanlegging, og for etablering av kjøpesentra.

Gjeldande **stortingsmelding** om regional planlegging og arealpolitikk omtalar særskilde omsyn til funksjonshemma, transportsystem, biologisk mangfald, jordvern, estetikk og landskapsbilete. I tillegg føreligg Norsk veg- og trafikkplan, og Nasjonal transportplan.

Ein del **rundskriv frå miljøverndepartementet** klargjer lover og retningslinjer for: nasjonale mål og interesser i fylkes- og kommuneplanlegginga T-2/98, planlegging og ressursutnytting i kystsona T-4/96, mineralske lausmassar T-5/96, funksjonshemma sine høve til tilgjenge til bygg og utomhusmiljø T-5/99 og rundskriv om konsekvensutgreingar etter plan og bygningslova.

FYLKESPLANAR

Fylkesplanen for Møre og Romsdal 2001 - 2004 avspeglar kva fylkeskommunen ser som dei viktigaste områda i åra som kjem. Samanfallande satsingar på fylkes- og kommunenivå gjev større utteljing og Hareid kommune vil leggje fylkesplanen til grunn for si planlegging og utvikling. Fylkesplanen legg særskilt vekt på område som gjeld:

- Livskvalitet og berekraftig utvikling
- Barn og unge
- Fornyng av offentleg sektor, samarbeid og heilskapelege løysingar
- Robuste bu- og arbeidsmarknadsregionar
- Omstilling og nyskaping i næringslivet
- Kompetanseutvikling og rekruttering
- Regional energipolitikk, energi og forbruk

Fylkesdelplanar for M & R gjev ein del premissar, særleg i arealspørsmål, og omhandlar elveoslandskap, strand- og kystzone, inngrepsfrie naturområde, kulturminnevern og transport.

HAREID I REGIONEN

Hareid kommune er gjennom eit aktivt næringsliv involvert i regional, nasjonal utvikling. Samarbeid over kommunegrensene er derfor viktig for kommunen. Ein større samarbeidande region står sterkare til å kunne overta statlege oppgaver ved at ein kan ta ansvar for avveingar og fordeling i eit større geografisk område.

Hareid må finne si nisje i regionen bygd på dei kvalitetane og den geografiske plasseringa kommunen har. Mellom anna burde Hareid vere attraktiv som bu- og levekommune og til etablering av mindre og mellomstore verksemdar for regionen, no som Hareid ligg på transportaksen mellom tyngdepunkta Ålesund og sørø delar av Sunnmøre; ein føremon å styrkje, synleggjere og byggje vidare på.

Målsettinga er at Hareid samarbeider med nabokommunane om viktige felles interesser samstundes som Hareid opprettheld sitt særpreg og eksisterande tenestetilbod.

FOLKETALSUTVIKLING

Tenestetilboda i høve helse- og sosialomsorg, skular, teknisk infrastruktur, brannvern m. v. må planleggast i forhold til forventa folketalsutvikling.

Forventa folketal i Hareid kommune				
	Middels vekst			
Folketal	2005	2010	2015	2018
0 år	63	49	47	49
1-5 år	269	275	247	247
6-12 år	486	406	375	366
13-15 år	229	232	183	164
16-19 år	299	290	283	245
20-44 år	1430	1355	1316	1313
45-66 år	1195	1295	1356	1347
67-79 år	450	429	463	508
80-89 år	207	211	203	204
90 år +	30	46	47	50
Sum	4658	4588	4520	4493

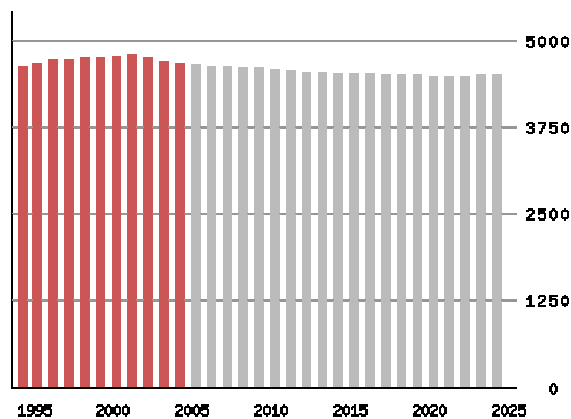
Kjelde: SSB

I januar 2005 hadde Hareid 4658 innbyggjarar. Den positive veksten i folketalet som kommunen hadde på 90-talet og fram til tusenårsskiftet (auke på 5,8%) synest å ha flata ut med ei kuliminering på 4780 innbyggjarar i 2002. Dei faktiske tala viser ein nedgang dei siste tre åra; frå 4780 i år 2002 til 4658 i år 2005 (- 2,5%).

Vi ser her at det er særleg dei yngste aldersgruppene opp til 19 år og aldersgruppa 20-44 år som er spådd nedgang i planperioden (hvh -20% og -8%) medan det er forventa ein jamn auke (+ 12%) i aldersgruppene mellom 45 og 79 år. Relativt sett er største auken forventa blant dei aller eldste (over 90 år) der tal eldre nærast doblast.

Statistiske framskrivingar (SSB) spår at denne utviklinga er venta å halde fram i planperioden.

Illustrasjonen nedanfor er henta frå SSB og viser den faktiske utviklinga i folketalet frå 1990 til 1995 med framskriving frå 2006 - 2020.

Framskriving basert på alt. MMMM (middels vekst)

Ein bør vere merksam på at det generelt knyter seg usikkerheit til slike framskrivingar og at usikkerheita aukar med tidsaksen.

Samansettinga av kvinner og menn i kommunen er nokolunde lik fylkesgjennomsnittet med overvekt av menn i aldersgruppa 20 - 54 år og dei eldste kvinnene. I fylkesplanen er det peika på at kvinneandelen blant dei yngre vaksne (20-39 år) kan nyttast som ein indirekte indikator på eit samfunn sitt velferdsnivå. Mange kvinner i denne aldersgruppa vel å busette seg i kommunar som har gode utdanningstilbod og gode jobbmulegheiter. Ein høg kvinneandel i denne aldersgruppa indikerer såleis at ein kommune slik sett er attraktiv. Korleis slår dette ut for Hareid? Dei faktiske tala for 2005 viser ein kvinneandel idenne aldersgruppa på 48,3% (540 kvinner, 578 menn) : ca 9 kvinner for kvar 10. mann.

Faktorar som påverkar folketalsutviklinga

Folketalutviklinga vert påverka m.a. av tal fødde, tal døde og skilnaden mellom tal inn- og utflyttingar. Det er dei netto endringstala, dvs. fødselsoverskotet og netto flytting som gjev resultatet. Dei faktiske tala viser at kommunen har hatt eit samla fødselsoverskot på i alt 127 personar i perioden frå 4. kvartal 2000 til 4. kvartal 2005. Derimot viser tala for nettoutflytting ei negativ utvikling i same periode med i alt minus 213 personar. Tala ovanfor viser at Hareid har ei relativ stor flytting ut av kommunen, og erfaringsmessig er det dei unge som flyttar mest. Generelt vil flyttemønsteret blant ungdom og unge vaksne vere ein kritisk faktor for folketalsutviklinga. Kva forhold vert lagt vekt på av unge menneske ved framtidige bustadval?

Av tidlegare flyttinggranskingar (*Møreforsking*) veit vi at trivselsfunksjonar ved sidan av arbeid betyr svært mykje for kvar folk vil bu. God tilgang til ein variert arbeidsmarknad, gode praktiske løysingar for kvardagslivet; rimelege bustader, barnehagar og skule, mulegheiter for kulturutfalding for barn og unge og gode kommunikasjonar vil her truleg vere avgjerande. Når ungdom i alderen 16-17 år vert spurde om kva kriterie dei vil leggje vekt på ved framtidig bustadval, prioriterer både jenter og gutar "godt oppvekstmiljø" som nr 1, "varierte arbeidsmarknad" som nr 2, og "rimelege bustader" som nr 3. (*Fylkesplanen i Møre og Romsdal 1996-1999*). I dette perspektivet vil det vere viktig å arbeide for eit samfunn som gjev rom og mulegheiter for ungdom og unge vaksne når det gjeld arbeid og bustad, gode oppvekstmiljø og mulegheiter for kulturutfalding.

Målsettinga bør vere å snu den negative folketalsutviklinga i kommunen og halde ein liten men jamn folketalsauke slik at dei kommunale tilboda kan planleggjast og tilpassast dei til ei kvar tid gjeldande behov.

Kommunen vil arbeide for å minske utflyttinga av ungdom og unge vaksne ved å leggje til rette for arbeid og trivsel gjennom ein aktiv næringspolitikk, familie-, skule- og nærmiljøpolitikk, og leggje til rette for bustadereal og gode oppvekstmiljø i alle krinsar i kommunen.

KOMMUNEØKONOMIEN

Den økonomiske utviklinga i Hareid. Hareid kommune har hatt ei negativ økonomisk utvikling dei seinare åra. Fleire år med underskot i rekneskapen har ført til at vi i dag står med eit akkumulert underskot på 9 mill kroner, underskot som må dekkjast opp i dei næraste åra. Saman med ei betydeleg lånegjeld som genererer høge finanskostnader, og auka kostnader til pensjon, fører dette til reduserte midlar til drift og kommunal tenesteproduksjon.

Ein har heller ikkje fondsmidlar som kan nyttast til å dempe desse problema. Kommunen sin likviditet har forverra seg gjennom denne perioden, og frå 2003 har ein måtte ta opp likviditetsslån for å ha midlar til utbetalingar.

I den trange økonomiske situasjonen kommunen er i, er det ikkje rom for uføresette hendingar utan at det fører til underskot, og fokus og ressursbruk på økonomi blir stor både administrativt og politisk. Nye oppgåver og utviklingsarbeid lid under denne situasjonen. Kommunen arbeider mot sentrale styresmakter for å få betra rammevilkåra.

**NØKKELTAL I
KOMMUNEØKONOMIEN**

1998 2002 2004

DRIFTA I KOMMUNEN (Negative tal er inntekt/overskot. Tal i mill. kr)

Total inntekt	-140	-182	-190
Driftsutgifter	133	166	178
Brutto driftsresultat	-7	-16	-12
Netto renteutgifter og avdrag	10	13	15
Netto driftsresultat	3	-3	3

LÅNEGJELD

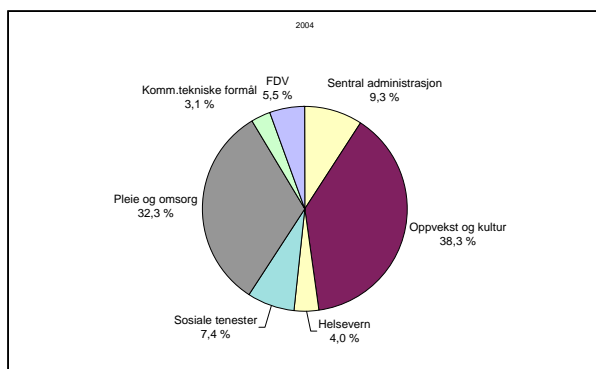
Total lånegjeld (mill. kr)	103	208	220
Lånegjeld pr. innbyggjar (tusen kr.)	22	44	47

FORDELING AV INNTEKTER (tal i %)

Skattedekning	36	36,4	35,3
Rammetilskot	29,2	27,0	25,5
Sektorinntekt	32,9	37,1	33,2
Flyktningsinntekt	1,7	3,7	3,3
Kalkulatoriske avskrivningar og rente	5,1	5,3	5,4
Bruttoresultat	4,6	9,0	6,2
Nettoresultat	2,3	-1,7	1,5

Kjelde: Kommunerekneskaper

Drift. Kommunen sine driftsutgifter i 2004 var 178 millionar kroner. Figuren nedanfor viser korleis desse utgiftene fordelte seg mellom sektorane

Vi ser at oppvekst og helse, sosial og omsorg er dei dominerande sektorane i dette biletet : Skule, oppvekst og kultur bruker omlag 38 % av samla driftsutgifter, og helse, sosial, pleie og omsorg tilsaman omlag 43 %. Dei siste åra har det vore overskriddingar på drift og uventa ekstrakostnadar i høve pensjonsforsikringar.

Investeringar. Med dagens økonomiske rammevilkår vil det vere svært lite rom for investeringar i nærmaste økonomiplanperiode ut over dei tiltaka som er sjølvfinansierande, dvs. investeringar i vatn og avlaup og liknande. Unntak her vil vere opprusting/utbygging av Hareid skule.

Lånegjeld. Total lånegjeld ved inngangen til 2005 er på 220 mill kroner. Lånegjelda auka særleg mykje i åra 1999 til 2002 i samband med utbygginga av sjukeheimen. Dagens låge rente gjer at kapitalkostnadene ikkje har auka tilsvarande auken i lånegjelda. Men økonomien er svært følsom i høve til renteauke pga. den høge lånegjelda.

Prognoser og tiltak i planperioden. Den vanskelege økonomiske situasjonen vil nok innebere ytterlegare kutt i den kommunale verksemda i komande økonomiplanperiode, men samstundes er kommunen inne i ein omstillingsprosess som ein håper skal auke effektiviteten. Det statlege rammetilskotet til kommunen utgjer omlag 25% og skatteinntektene omlag 35 % av samla inntekter. Kommunen har få verkemiddel for å påverke inntektssida i budsjettet utover å arbeide for auka overføringar. Innføring av eigedomsskatt kan vere eit verkemiddel til å betre kommunen sin handlefridom. I omstillingsprosessen har ein også fokus på å gjere Hareid kommune meir attraktiv for næringsetablering og tilrettelegging for nye bustader. Dette håper ein vil stabilisere folketalet og kanskje auke det, noko som også er viktig for den kommunale økonomien.

Det viktigaste målet for kommunen sin økonomi er:

- ❑ *Ytterlegare redusere utgiftsnivået i høve inntektsnivået*
- ❑ *Nedbetale akkumulert underskot i samsvar med kommunelova*
- ❑ *Opparbeide minst 20 mill kr i driftsfond for likviditetsføre mål og buffer for uføresette utgifter*
- ❑ *Minst halvere lånenivået som ikkje er sjølvfinansierande.*

RESSURGRUNNLAGET

Kommunen med sine omlag 82 km² og 31 km kystlinje har lågare dalføre eigna til landbruk og djupe fjordar eigna til fiske og akvakultur. Særskilde andre naturressursar viktig for industriell utvikling er ikkje kjent. Arealressursane i høve utbygging er det konkurranse om, men kan optimaliserast ved god planlegging. Viktigaste ressursen i kommunen er menneska og deira kunnskap, lokale identitet og evne til omstilling og nyskaping.

MÅLSETTINGAR FOR HAREID

STYRINGSPRINSIPP

Eit program for målsetting er ein sentral del av kommuneplanen og avspeglar den langsiktige kommunale politikken. Visjon og hovudmål skisserer ynskt samfunnsutvikling for den samla kommunale verksemda. I tillegg er det i sektordelen skissert delmål og til ein viss grad tiltak og strategiar som skal vise korleis den enkelte ansvarseininga skal innrette aktiviteten for å oppnå sin del av dei overordna målsettingane. Kommuneplanen vert eit verkty til å følgje opp og vidareføre statleg politikk og kommunen sine eigne prioriteringar.

VISJON FOR HAREID

Hareid skal vere ein god og trygg kommune å bu, leve og virke i. Folk skal trivast, kjenne samhald og identitet, vere nyskapande og ha omsorg for kvarandre. Ein attraktiv bustadkommune med allsidige opplevingstilbod slik at personar med kompetanse for å utvikle og styrkje næringslivet vil bu i kommunen, og ungdommen vel å busette seg i heimkommunen. Kommunen finn den beste balansen mellom private eigenytige behov og kjensla for fellesgoda. Naturarven og miljøet i Hareid skal forvaltast og sikrast til trivsel og nytte for alle. Kommunen arbeider kontinuerlig for at dei busette i Hareid kommune og næringslivet sikrast eit godt tenestetilbod, ein tidsmessig kommunal infrastruktur og gode kommunikasjonar. Utviklinga av kommunen skal byggje på prinsippet om berekraftig utvikling ved å arbeide for redusert forbruk av ikkje fornybare ressursar. Mellom konjunkturavhengige område som arbeidsplassar, økonomi, servicetilbod og skiftingar i dei politiske verdigrunnlaga vert menneska og deira møteplassar sette i sentrum. Krafta som ligg i kommunikasjon og samhandling vert berebjelken for kontinuitet, nyskaping og vidare utvikling i Hareid-samfunnet.

VIKTIGE HOVUDMÅL

Hareid skal vere bu- og opplevingskommune. Ein attraktiv kommune å bu og leve i for den einskilde, for familien, tilflyttarar og kompetansepersonar.

- Snu den negative folketalsutviklinga og leggje til rette for ein jamn vekst i folketalet.
- Tilby attraktive bustadmiljø.
- Arbeide for tilbod og mangfald innan kultur og fritid.
- Arbeide for trafikksikring og støyreduksjon av Riksveg 61 gjennom Hareidsdalen og utgreie alternativ trase.
- Arbeide for auka snøggåttrekvens, gratisferje og nattferje tilbod, og utvida busstilbod til krinsane
- Ta vare på naturen og kulturlandskapet for oppleving og rekreasjon.

- Fortsette å utvikle Hareid sentrum til ein attraktiv tettstad.
- Arbeide for at tiltak innan tryggleik, lov og orden vert høgt prioritert.
- Arbeide aktivt for å førebyggje forureining i ferskvasskjeldene våre.
- Støtte lag og organisasjonar.
- Stimulere til privat initiativ og frivillig aktivitet.
- Sikre treff og møteplassane i kommunen.

Hareid kommune skal gi barn og unge gode oppvekstvilkår, trygge miljø, trivsel og samkjensle som grunnlag for livskvalitet, identitet og utvikling.

- Stimulere til aktivitet, fysisk god helse og psykisk balanse.
- Kontinuerleg leggje vekt på arbeidet mot mobbing og førebyggjande arbeid.
- Følgje opp trafikksikringsplanen for sikrere vegar.
- Fullføre gangvegen over Hareidseidet.

Kommuneorganisasjonen i Hareid skal sikre tenester og service av rett kvalitet i samsvar med behova i kommunen.

- Sikre at kommunen har handlefridom og ein økonomi som gjer det mogeleg å yte gode tenester til folk som bur i kommunen
- Oppretthalde eit folkeleg demokratisk politisk miljø.
- Auke medverknad i utviklinga av kommunen.
- Servicenivået i kommunen skal betrast, raskare sakshandsaming og betre servicenivå.
- Leggje til rette for å sikre rekruttering av arbeidskraft og betring av arbeidsvilkåra i pleie og omsorg
- Satse på kompetanseutvikling og arbeide for å styrkje og utvikle grunnskulen, vidaregåande skule og fagopplæringa i kommunen.

Hareid skal vere ein kommune som gjer det mogleg med eit allsidig næringsliv der miljø og arbeidsplassar kan tryggast, moglegheiter utviklast, nye verksemdar etablerast og får folk med kompetanse til å bu i kommunen.

- Kommunen må då framstå som ein kommune med: Attraktive bustadområde, godt tilrettelagt næringsområde, god kultur- og fritidstilbod, tenleg infrastruktur og gode kommunikasjonar i og ut av kommunen tilpassa folk og næringslivet sine reisevanar.
- Samarbeide regionalt om viktige fellesoppgåver samstundes som Hareid sine føremon og kvalitetar i regionen vert synleggjort betre.
- Utvikle samarbeid mellom lokale verksemdar
- Leggje til rette for breiband datakommunikasjon til næringsliv og private.
- Leggje til rette for å vidareutvikle tilbodet på overnatting og service.

SÆRSKILDE INNSATSOMRÅDE

VAL AV INNSATSOMRÅDE

På den store internasjonale miljøkonferansen i Rio de Janeiro 1992 vart handlingsplanen "Agenda 21" vedteken. Agenda -21 dekkjer dei fleste felt innan berekraftig miljø og utvikling. I 2001 (K-sak 41/01) vedtok kommunestyret i Hareid å slutte seg til "Fredrikstaderklæringa", dvs arbeidet med Agenda 21 på kommunenivå. Det er derfor naturleg og naudsynt at arbeidet med Agenda -21 vert forankra her.

Særskilt berekraftig utvikling på det menneskelege plan med stikkord som tryggleik, medkjensle, medverknad, nettverksbygging, kunnskapsbygging, nyskaping og verdiskaping innan næring og aktivitetar vil vere satsing. Prosjekt og institusjonar som representerer desse føremåla må ein søkje å oppretthalde og utvikle gjennom komande planperiode.

BARN OG UNGE

For **barna** er det først og fremst forholda til mor og far, barnehagen og skulen som er ramme for tilvære. Korleis desse "institusjonane" fungerer og kvaliteten på dei, bestemmer om barna utvikler seg positivt.

Den større **ungdomen** søkjer lausriving frå familie og det kjente daglege, og søkjer stimuli og utvikling på breiare samfunnsområde. Men skulen er framleis ein viktig oppdragar, og gjennom vidaregåande utdanning vert dei fleste ungdomane på skule til dei minst er 19 år og tek skrittet over i dei vaksne sine rekkjer.

Ungdomstida bør vere meningsfylt og plassane dei ferdast og møtast oppbyggjande og førebyggjande mot utvikling i negativ lei. Den ålmenne utviklinga i samfunnet, også i Hareid, er likevel auka bruk av rusmiddel med stadig yngre brukarar, fleire med psykiske vanskar, og åtferdsvanskar og aukande vald og vinningskriminalitet blant ungdom. Den største ressursen for å motverke denne utviklinga er all den positive og engasjerte ungdomen som finst i kommunen og den påverknaden dei har på omgangskrinsen sin.

Målsettingar er at:

- ❑ *Barn og unge skal kjenne seg trygge i Hareid. Trygge skuleveggar og leikeareal, trygge mot vald og mobbing.*
- ❑ *Oppvekstvilkåra skal stimulere til positivt sjølvbilete, ansvarskjensle og omsorg for sine medmenneske og førebygge vald, rusbruk og kriminalitet.*
- ❑ *Dei skal synest det er kjekt å vekse opp i Hareid og sitte att med gode minner frå barne og ungdomstida som stimulerer til etablering i heimkommunen.*
- ❑ *Ungdomsmiljøet skal vere aktivt og kreativt.*

Ein kan jobbe fram mot desse måla på fleire måtar:

- ❑ **Sikre den frivillege innsatsen til lag og organisasjonar.** Kommunale årvisse løyvingar må oppretthaldast som stimuli til å drive frivillig og ideelt barne og ungdomsarbeid og sikre at eldsjelene ikkje brenn ut. Oppretthalde frivillegsentralen sitt tenestetilbod mot ungdom.
- ❑ **Aktivitetstilboda og møteplassane.** I innleiande arbeid med rulleringa av kommuneplanen hadde kommunen og ungdomskuleelevane ein idédugnad, og ynskjer om eit breiare aktivitetstilbod var klart uttrykt. Hareid er "ein liten kommune" og har etter sine føresetnader eit tradisjonelt tilbod gjennom organisert idrett, musikk og lag og foreiningar som fangar opp mange. Desse må sikrast, men aktivitetstilboda vil alltid kunne aukast og utvidast, mellom anna: Utvikle ungdomskafeen meir attraktivt med Internett, lesestoff, spel. Utvikle fleirbrukstilbod i Hareidshallen på kveldstid til uorganisert ungdom (gym og ballspel). Støtte ordninga med besøksgard i kommunen med høve til kontakt med dyr. Sikre naturmiljø i nærområda for leik og undervisning for dei minste. Vurdere ei form for kinotilbod i kommunen. Støtte interesser som vil etablere tilbod med ungdomsprofil.
- ❑ **Ta ungdomen med å råd.** Ungdom skal takast på alvor. Deira syn på eigen situasjon og behov må synleggjerast og nå fram til dei som kan påverke og bestemme utviklinga i kommunen. Elevrådet på ungdomsskulen og Ungdomsrådet UFF skal i større grad takast med på råd i kommunen.
- ❑ **Førebygging av problem og trygging av lokalmiljøa.** Arbeidet mot narkotika (MOT) og "sterk og klar - prosjektet" gjennom samarbeidet med skulane, helsestasjonen, oppvekstkontoret, lensmann m. v. må sikrast vidareføring. Ungdomen må få eit besøkstilbod på Helsestasjonen (Helsestasjon for ungdom). Trafikktryggingssplan må vedtakast og prioriterte gang/sykelstiar (Eidet, Brandal - Sentrum, Hjørungavåg) må realiserast. Kvalitet på aktivitetar og treffplassar der ungdom møter vaksne avheng også av dei vaksne sine menneskelege eigenskapar. Kurstilbod innan ungdomspsykologi bør tilbydast vaksne som arbeider med ungdom. Sikre leike- og ballplassane for dei minste i bustadområda. Arbeide for eit transporttilbod for ungdomen i krinsane som søkjer seg til sentrum om kveldane.
- ❑ **Langsiktig arbeid.** Ein plan for barn og oppvekstvilkår bør utarbeidast med tema barn og kultur, barn og samfunnsstyring, barn og næringsliv, opplæring frå 0 -16 (19) år.

MENNESKA, MØTEPLASSANE OG DEI SOSIALE NETTVERKA

Kontakten mellom folka og styrken som kjem ut av samholdet er limet i lokalsamfunnet. Menneska er ressursen og møteplassen er middelet. Møteplassane i kommunen fremjar nettverksbygging, kontakt, ideutveksling, kreativ tenking, nyskaping, tryggleik, identitet, trivsel, frivillig innsats, informasjon og helseførebygging, og hjelper til i vanskelege tider. Møteplassane er mange og på ulike plan og for alle aldrar. Arbeidsplassen, kafeen, korpsset, kyrkjelyden turområdet m. v.

Målsettingar

- ❑ *Kommunen vil støtte opp om og arbeide for å ta vare på dei arenaer som folk samlast på.*
- ❑ *Folket i Hareid skal gjennom kontakt vere medspelalar i arbeidet mot ein betre kommune.*
- ❑ *Der skal vere minst ein møteplass for alle aldersgrupper i kvar grend.*
- ❑ *Lag og organisasjonar er møteplassar og dei skal sikrast aktivitet ved å oppretthalde tilskotsordningar.*
- ❑ *Kyrkja og kyrkjelyden må sikrast personell og standard som tek i vare samlingskultur og tradisjonar.*
- ❑ *Frivilligsentralen har vore førebyggjande og skapande på ei rekkje felt og det vert eit mål for planperioden å oppretthalde det kontaktskapande arbeidet som denne representerer.*
- ❑ *Hareidsstemna er ein viktig kulturfaktor i kommunen og bør støttast i vidare arbeid.*
- ❑ *Sentrum er på ein måte motor i resten av samfunnsutviklinga og skal utvikle seg til eit tyngdepunkt i kommunen der det fysiske miljøet, handel og eit breitt spekter av kulturtilbod utviklast vidare som kontaktplasser mellom folk.*
- ❑ *Krinsane Brandal, Hjørungavåg og Bigset er for små og ligg for nær til Hareid sentrum til at dei kan forventast oppretthalde eit detaljert servicetilbod og ha vekstpotensiale som senter. Berre Hjørungavåg har i dag butikk. Derfor vert arenaer som samlar og sameiner folket i bygdene, skapar identitet, avlar kultur og fremjar trivsel særskilt viktige. Kvar grend har sine kvalitetar som ein vil støtte opp om:*
- ❑ *Ishavsmuseet i Brandal. Det tette og intime sentrumsområdet i Brandal og det sosiale miljøet omkring Ishavsmuseet må ivaretakast og utviklast.*
- ❑ *Bygdetunet Vonheim på Bigset sitt potensiale som kultursentrum, reiselivsobjekt, historieberar og møtepunkt må sikrast.*
- ❑ *Hjørungavågspelet må sikrast vidare eksistens og ein permanent spel plass. I tillegg leggje vekt på 1000-års minnet og Leira inst i Hjørungavågen.*
- ❑ *Grendelaga og velforeiningane må sikrast funksjon og status som samarbeidsorgan for forvaltning og politikk.*
- ❑ *Skulane er eit kraftsentrum i bygdene og desse må oppretthaldast i krinsane. Skulebygga må nyttast til fleirbruksaktivitetar som samlar alle aldrar.*

NÆRING - KOMPETANSEUTVIKLING

Hareid kommune har eit svært aktivt, allsidig og samansett næringsliv, dominert av små og mellomstore verksemdar. Av dei større verksemdene som hovudsakeleg er plassert i sentrum og Hjørungavåg, finn ein møbelindustri, fisketilverking, betong og trevare, IT-tenester og maritime industri. Med Storfjorden og gode resipientar kan maritim oppdrett verte ei ny vekstnæring. Vi ser at Hareid er ein del av den regionale arbeidsmarknaden der 39 % av arbeidstokken pendlar ut av kommunen og tilsvarande pendlar inn til kommunen.

Sysselsette sektor	gj.snitt i landet	Hareid
Offentleg	32 %	23,5 %
Privat	67,5 %	76,5 %
Yrkesaktive som pendlar ut av kommunen		39 %

Statleg næringspolitikk og nasjonal og internasjonal marknad bestemmer mykje for etablering, utvikling og sikring av dei lokale verksemdene i Hareid. Her kan kommunen berre til ei viss grad påverke, men vil kunne samarbeide med både næringslivet og andre kommunar om betre rammevilkår. Det ligg godt til rette for næringsutvikling i Hareid kommune. Både plassering i regionen, kapital og menneskelege ressursar er til stades. For å utvikle næringslivet vidare, er det viktig at folk med kompetanse vil bu i kommunen.

Målsettinga for kommuneorganisasjonen vil vere:

- ❑ *Å sikre tilstrekkeleg areal til handel og service i kommunesenteret.*
- ❑ *Å sørge for at der er avklara tilstrekkeleg areal i kommuneplanen til industri og næringsutvikling som kan leggjast til rette på kort varsel dersom det er behov for det.*
- ❑ *Marknadsføre betre kommunen sine føremonar og sentrale plassering i regionen for etablering av næringsliv.*
- ❑ *Knytte betre kontakt med industri og næringslivsaktørar i regionen.*

Entreprenørskap. Eit nytt omgrep, og Hareid kommune som ei av to kommunar i landet er med i eit prøveprosjekt. Entreprenørskap omhandlar her modellar for å stimulere menneskeressursane i lokalsamfunnet til samhandling, aktivitet og nyskaping; modellar som ein vil prioritere å innarbeide i kommuneorganisasjonen og i samarbeid med andre aktørar i kommunen. Eigen entreprenørskapsplan vil verte utarbeidd saman med strategisk næringsplan.

Målsettinga er å skape ei grunnleggjande haldning for entreprenørskap som går ut på å vere handlingsorientert og kunne medverke til at komplekse ordningar vert forenkla. Gjennom nettverk og møteplassar bearbeide og nytte erfaringar til å skape mulegheiter ut av det uvisse, ta kalkulerte sjansar og ha lov til å prøve og feile.

Kompetanseutvikling. Det må satsast på utdanning og kompetanseheving for å sikre tilgang på arbeidskraft med dei rette kvalifikasjonane som næringslivet i Hareid treng for å utvikle seg.

Fiskeri og oppdrett. Hareid framstår ikkje i dag som noko særprega fiskerikommune og talet på fiskarar er lite i forhold til nabokommunane på Sunnmøre. Berre Global i Hjørungavåg har noko særleg større omfang relatert til næringa. Hamnene i Hareid er definert som fiskerihamner og ein god del i areal i reguleringsplanane ligg til fiskeriføremål. Med dagens struktur innan fiskerinæringa og framtidssiktene kan ein ikkje vente seg særleg vekst eller omfattande investering i Hareid. Derimot har akvakultur fått fotfeste i kommunen. Særleg oppdrett av marine artar ser ut til å verte ei vekstnæring, og fjordane våre vert rekna å ha gode oppdrettsforhold. Næringa er avhengig av tilgang på areal både på sjø og land. Dette gjeld og hamner og annan infrastruktur.

Utfordring og målsetting vil vere å legge til rette for oppdrettsnæringa ved å finne eigna lokaliseringar for både landbaserte og sjøbaserte anlegg samstundes som ein tek omsyn til og avklarar andre brukarinteresser i strandsone og sjøareal.

Service - reiseliv. Øy-kommunen Hareid vil kunne ha potensiale innan reiseliv. Få verksemdar er bygde opp omkring reiseliv, men moglegheit er der. I sær har ishavsbygda Brandal med si fiske/fangsthistorie og museum ei ramme for turisme som vil kunne vere til nytte for å revitalisere bygda. Elles må opplevingstilboda sjåast i samanheng med regionen sine kvalitetar. Fuglefjell på Runde, øyriket i Ulstein/Herøy og alpine opplevingar i Ørsta.

Tilrettelegging for overnatting/rorbuer i hamneområdet i Brandal vil vere eit tiltak.

Informasjonsbrosjyre med synleggjering av eksisterande tilbod, aktivitetar og kvalitetar i Hareid.

MILJØ

Innafor **miljøretta helsevern** er støy og plager frå Riksveg 61 som plagar flest folk i kommunen. Naboskap mellom bustadområde og industriell støy kan til tider vere ubehagleg, noko som er registrert på Hjørungavåg.

Hareid kommune har høveleg god kontroll på **forureiningssituasjonen**. Særskilte forureiningar av miljøgifter kjenner ein ikkje til. Oppdrettsnæringa hadde tidlegare ein del miljøproblem i form av utsepp og sjukdom, men er no kraftig betra. Ferskvasskjeldene har høveleg vasskvalitet, men nedre delar av Hareidvassdraget (Grimstadvatnet) ser til tider ut å ha for mykje nærings salt. Ein finn og mindre lokale uestetiske utsepp i hamn og strandline.

Naturverdiar. Viktige leveområde for artar i kommunen vert gradvis redusert. Myr og våtmark er minkande og der er eit eksisterande utbyggingspress på områder for friluftsliv og naturoppleving

Vindmøllepark. Norsk Hydro driv undersøkingar på Hareidsfjellet mellom Flø og Brandal for å vurdere forholda for vindmøllepark. Hovudsakeleg på Ulstein si side, men også delvis på Hareidsida.

Risiko og sårbarheitsanalyse (ROS). Hareid kommune treng ein ROS-analyse som ligg til grunn for kommunen sitt arbeid med å førebygge katastrofar og alvorlege ulukker, og å redusere skadeverknadene av slike. Følgjande tema i ROS-analysen omfattar Staum-, tele- og vassforsyning, Ulukker på land og sjø, Brann og eksplosjonar, Olje og kjemikalieforureining, Ekstreme vørsituasjonar.

Målsettingar. Det er ikkje lett å tenke globalt og handle lokalt på vegne av verds miljøet, men lokalt i Hareid er det viktig å framheve miljøkvalitetar ein vil hegne om. Generelle og spesifikke målsettingar for Hareid vil vere:

- ❑ *Miljø er omgjevnaden vår og denne må forvaltast til trivsel, helsegevinst og sikring av levegrunnlaget for framtida.*
- ❑ *Menneska sitt virke må ikkje gå utover naturen si tolevne og mangfald.*
- ❑ *Den totale avfallsmengda må reduserast og behandlinga av avfall betrast.*
- ❑ *Miljøomsyn i vid forstand må vere sentralt innafor alle etatar sine felt.*
- ❑ *Støyproblem skal førebyggast i planlegging av industri, vegar og bustadområde*
- ❑ *Utgreiing av tiltak mot støy frå verksemdene i Hjørungavåg skal gjerast innan 2006*
- ❑ *Det skal fokuserast på nærmiljø, landskapsestetikk og byggjeskikk.*
- ❑ *Natur for friluftsliv, oppleving, rekreasjon og viktige leveområde for artar skal få betre verdisetting, og naturressursar må brukast og forvaltast etter prinsippet om berekraftig utvikling slik at det biologiske mangfaldet vert oppretthalde.*
- ❑ *Bruken av helseskadelege miljøgifter i kommunal og privat verksemd skal avgrensast til det strengt nødvendige.*
- ❑ *Vatn og vassdrag i kommunen skal ha god kvalitet som drikkevatt og rekreasjonskjelde.*
- ❑ *Snipsørvatnet skal ha drikkevasskvalitet.*
- ❑ *Naturresevata Hjørungdalsvatnet og Grimstadvatnet skal takast vare på etter intensjonane med fredinga.*
- ❑ *Helseavdelinga må få kapasitet til å drive miljøretta helsevern etter kommunehelselova, og ha ressursar til kartlegging og førebygging av miljøulempar for framtida.*
- ❑ *Konsekvensar for fauna, estetikk, støy og friluftsliv ved ein vindmøllepark på Hareidsfjellet er ikkje vurdert og kommunen har som mål å avklare desse forholda i løpet av komande valperiode.*
- ❑ *Hareid kommune skal gjennomføre ein ROS-analyse og utvikle ein beredskap som skal kunne handtere ein ekstraordinær situasjon i samarbeid med det vanlege redningsapparatet.*

SEKTORANE I HAREID

OPPVEKST OG KULTUR

OPPGÅVER OG HOVUDMÅL FOR SEKTOREN

Politisk ligg desse arbeidsområda under hovudutval for oppvekst og kultur og oppvekst - og kulturetaten har fagleg og administrativt ansvar for:

- grunnskule
- barnehagar
- pedagogisk-psykologisk teneste
- skulefritidsordninga
- drift av ressursenteret og vaksenopplæring
- opplæringskontor for lærlingar
- flyktning og integreringsarbeid
- musikk - og kulturskule
- kultur.

Hovudmålsettinga vil vere at Hareid kommune sine tenester gjennom oppvekst og kulturetaten skal vere prega av kvalitet i alle ledd. Oppvekstmiljøet skal vere satsingsområde i samarbeid med alle heimar og organisasjonar. Særskilt skal det utvisast nulltoleranse mot mobbing og arbeidet mot mobbing skal vektleggast i heile oppvekstsektoren.

GRUNNSKULE

Drift av grunnskulen er den største oppgåva til etaten. Plan for grunnskulen frå 1994 syner at det er fagleg og pedagogisk semje om at eksisterande skuleordning fungerer godt, ut frå målsettinga om å kunne ha eit mangfald av ulike skulemodellar som fædette og fulldelte barnesteg og "rein" ungdomsskule.

Målsettingar. Det er ei målsetting å kunne halde på dagens ordning i planperioden og arbeide for at tal barn pr. vaksen i skuleverket ikkje aukar. Som viktig for kulturliv og samhald i grendene er målet å oppretthalde skulane i krinsane. Skulen i Hareid skal vere ein stad der barn og unge:

- ❑ utviklar tryggleik, sjølvkjensle, toleranse og vilje til omsorg
- ❑ utviklar haldningar som gjev tru på framtida og forståing for eige medansvar i skapinga av eit godt framtidssamfunn
- ❑ tileignar seg kunnskap og ansvarskjensle
- ❑ øver opp sjølvstendig tenking og gode arbeidsvanar
- ❑ Lærer meir frå/om praktisk arbeid t.d. gjennom eit sterkare samarbeid skule - næringsliv

For å nå desse måla vil ein gje driftsmiddel til elevar i skule/SFO, auke utgifter til lærlingar, ekskursjonar, spesialundervisning og knyte sterkare samarbeid skule – heim.

BARNEHAGE

Kommunen har i dag full dekning av behov for barnehageplassar.

Hareid kommune skal gi barn under oppæringsalder gode kommunale eller private tilbod for alle som ønskjer det gjennom gode utviklings- og aktivitetstilbod i nær samarbeid med heimane.

Ein vil søkje å nå målsettinga i planperioden gjennom driftstiltak som mellom anna sommaropne barnehagar i alle krinsar og investering i ein ny barnehage, i første rekkje Holstad/Grimstadområdet. Ein vil og vurdere behovet for ein døgnopen barnehage i kommunen.

SKULEFRITIDSORDNING

Kommunen gjev tilbod om skulefritidsordning i alle krinsar, og ordninga er knytt til skulane.

RESSURSENTERET

Hareid kommune gjev systematisk tilbod til grupper av vaksne som treng spesialundervisning og norskopplæring med samfunnskunnskap til vaksne innvandrarar. I tillegg grunnskuleopplæring for vaksne. Ressursenteret har eit vesentleg regionalt tilbod som det er viktig å sikre.

Målsettingar:

- ❑ Gjennom samordna plan for vaksenopplæring vil kommunen sikre handling og oppfølging av nasjonale lover og målsettingar.
- ❑ Gjennom tilbod til alle kategoriar vaksne vil Hareid kommune hjelpe den enkelte til eit meir meningsfylt liv ved meir likestilling til kunnskap, innsikt og ferdigheit, noko som fremjar verdiorienteringa og personleg utvikling. Kommunen ynskjer også gjennom tilbod å styrke grunnlaget for sjølvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.
- ❑ Tilbod om desentralisert høgskuleutdanning skal utviklast.

PEDAGOGISK-PSYKOLOGISK TENESTE

Tenesta skal m.a. hjelpe skulen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov, og sørje for at det vert utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det. I tillegg vert tilbod til vaksne eit viktig arbeidsfelt.

Kommunen har som mål å drive verksemda på same nivå som i dag.

KULTURSKULE

Hareid musikk- og kulturskule gjev i dag tilbod til over 300 barn og unge i ulike grupper, kor, korps, ballett, teikning og måling, instrumentopplæring m.m.

Musikk- og kulturskulen har som målsetjing å vidareutvikle eit breiare spekter av aktivitetar enn det som er no.

KULTURAVDELINGA

Ei rekkje behov og ynskjer er registrert innafor kultur og fritidsaktivitetar og som i hovudsak vert eit spørsmål om løyvingar som må sikrast/aukast dersom ein skal oppretthalde mangfaldet i den frivillege innsatsen og trivsel blant innbyggjarane. Tilsetjing av ein kulturkonsulent i full stilling vil betre tilrettelegging og planlegging av tiltak og vere til støtte for ulike arrangement, lag og organisasjonar.

Hareid kommune skal saman med lag og organisasjonar og einskildpersonar arbeide for å bevare, styrkje og utvide eksisterande kulturliv, og gjennom dette arbeidet skape opplevingar og auka trivnad og helse for alle aldersgrupper.

TILTAK FOR BARN OG UNGE

Ei rekkje behov er i tillegg registrert, mellom anna gjere symjehallen meir attraktiv, motorcrossbane, større tilskot til lag og organisasjonar, utvikle ungdomsklubben på Bigset, utvikle tilbod i Hareidshallen for ungdom på kveldstid, gjennomføring av ungdomens kulturmønstring, innføring av data på ungdomskafeen.

Hovudmålsettinga er å skapa trygge oppvekstvilkår i kommunen med vekt på allsidige aktivitetstiltak for desse aldersgruppene som til dømes ungdomskafé og "open idrettshall"

Viktige oppgåver vil vere å fylgje opp ungdomsklubbane og Hareid Ungdomsråd som vil verte ei viktig drivkraft for ungdomsarbeidet i kommunen, og vidareutvikle ungdomskafeen.

I takt med auka narkotika og rusmiddelbruk og stadig yngre rekruttering, vil det vere eit mål for planperioden å sikre det førebyggjande interkommunale samarbeidet (MOT) som no er kome i stand mellom skulane, skulekontoret og lensmannen.

IDRETT OG FRILUFTSLIV

For tilrettelegging for friluftsliv og idrett er det mogleg å innhente statlege midlar mot kommunal eigendel, mellom anna til planlegging, sikring og opparbeiding av turstiar, tilkomst, og parkeringsplassar knytt til friluftsområda og friområda. Behova er parkeringsplass på Eidet og

Ytredalen i Brandal, turstiar langs Hareidselva med fleire. Prioriteringar mellom dei ulike tiltaka vert å vert å sette i kommunedelplan for idrett og friluftsliv.

Viktigaste målsettinga for idrett og friluftsliv er å nå ut med aktivitetar til alle der dei bur. Ein vil prioritere høgt rehabilitering av grasbanen/kunstgras på Hareid stadion og ballbingar i alle krinsane. Likeeins utbygging av turstiar og turløypenett for helse og trivsel.

Ei målsetjing er innan 2007 å sette av ein eigen post for kommunal eigendel til utløyning av statlege og fylkesvise løyvingar til slike føremål.

BIBLIOTEK

Hovudmålet skissert i bibliotekplanen er å leggje tilhøva til rette for ei positiv utvikling av bibliotekverksemda i Hareid.

Det er eit mål

- å halda fram med den strukturen ein har i dag.*
- å følgje opp med sterkare samarbeid med skulane i innkjøp av fleire bøker/videoar*
- å auke assistentbemanninga ut frå dei rammevilkåra som til ei kvar tid ligg til grunn i planperioden.*

KULTURMINNEVERN

Hareid har ei rekkje før-reformatoriske kulturminne som er automatisk freda etter kulturminnelova. Mange av desse er gravminne frå førhistorisk tid.

Hareid har ikkje bygningar som er freda etter kulturminnelova. Ein del bygningar og kulturmiljø har formelt vern gjennom plan- og bygningslova og regulering til spesialområde vern etter § 25 nr 6. I tillegg finst fleire verneverdige bygningar og anlegg.

Målsettinga er å ta betre vare på kulturminna i kommunen. Å få etablert aktivitet i og rundt bygdetunet samt tiltak på Kvitneset skal ha høg prioritet i planperioden.

Det bør også etablerast samarbeid med fylket om ei skilting av dei viktigaste fornminna ;

** Mellomalderkyrkjegarden/bautaen/Prestestova.*

**Gravrøysene på Vågeleget – turområde.*

**Bauta/gravhaugområdet Pilskog.*

**Gravrøyser langs Overåstranda.*

VÅRE NYE LANDSMENN

Kommunen har vedteke å ta i mot flyktningar i komande planperiode. Den viktigaste oppgåva i åra framover vil vere å føre ein politikk som gjev innvandrane og flyktningane ein best mogleg livskvalitet. Viktige stikkord

vil vere gjensidig respekt, høve til deltaking og medverknad, samhandling, likeverdige moglegheiter, reell likestilling og fråver av rasisme og diskriminering.

Kommunen står overfor utfordringa og målsettinga om å skape eit godt lokalsamfunn der alle innbyggjarane kjenner seg trygge og har like høve til deltaking på viktige samfunnsarenaer.

KYRKJA

Hareid si kyrkje er bygd i 1877 og står på grunn som har vore kyrkjebakke i fleire hundre år. Utfordringane til soknerådet innafor dei ressursane som er til rådvelde er å oppretthalda eit tilfredsstillande tal gudstenester og andre kyrkjelege handlingar, og vedlikehalde bygg og kyrkjegard. Sikring av areal til utviding av kyrkjegard ligg inne i framlegg til ny reguleringsplan for sentrum.

Det er behov for vedlikehald av kyrkja og prestebustaden og utbetringa av dei nye gravplassane med drenering og utskifting av jord. Målsettinga er å få gjennomført desse tiltaka innan planperioden og oppretthaldt talet på gudstenester og kyrkjelege handlingar.

HELSE, SOSIAL OG OMSORG

OPPGÅVER OG HOVUDMÅL FOR SEKTOREN

Helse, sosial, pleie og omsorgstenestene utfører kring 105 årsverk i kommunen. Tenestene er i hovudsak pålagde gjennom lover og forskrifter som kommunehelseslova, sosialtenestelova og barnevernslova. Kommunen styrer kvalitet og omfang utifrå prioriterte ressursar. Politisk ligg desse arbeidsområda under hovudutval for helse og sosial. Eit omfattande arbeidsområde der Hareid har følgjande tilbod:

Sektor for helse - sosial - pleie og omsorg utfører følgjande oppgåver:

- Allmenlegeteneste med legevakt, smittevern, miljøretta helsevern med interkommunalt næringsmiddeltilsyn
- Akuttmedisinsk beredskap - legevaktsentral
- Helseteneste med helsestasjonar, skulehelseteneste, førebyggjande arbeid mellom barn og unge
- Fysioterapiteneste
- Jordmorteneste
- Psykiatrisk sjukepleieteneste, dagsenter, og førebygging for barn og unge (kontor på ungdomsskulen)
- Vanleg sosialkontorteneste, økonomisk hjelp, råd og rettleiing
- Tiltak mot rusmisbruk, og behandlingssopphald
- Støttekontaktordning

- Administrasjon av husbanken sin ordning med bustonad og utbetringstilskot m. v.
- Klientutval
- Barnevernsteneste
- Administrasjon av transportordning for eldre og funksjonshemma samt parkeringsløyveordning
- Administrasjon av løyvesaker etter alkohollova og serveringslova
- Praktisk bistand og opplæring i eigen heim eller omsorgsbustad/heimhjelp
- Ambulerande vaktmeisterteneste
- Formidling av og utplassering av tekniske hjelpemidlar i samarbeid med hjelpemiddelsentralen
- Sjukepleiarteneste heile døgeret i institusjon og i eigen heim/heimesjukepleie
- Kort - og langtidsopphald i sjukeheim med skjerma eining for demente
- Dagplass i aldersinstitusjon
- Omsorgsløn og familieavlasting
- Avlastingsopphald i omsorgsbustad
- Avlasting og dagtilbod for psykisk utviklingshemma
- Omsorgsbustader/bufelleskap trygdebustader med pleie og omsorgstenester etter individuelle behov
- Besøksordning for eldre over 80

Hovudmålsettinga vil vere å gje innbyggjarane best moglege tenester innafor dei økonomiske og personellmessige ressursrammene som kommunestyret fastset. Tenestetilbodet skal vere på eit forsvarleg nivå ut frå gjeldande reglar i lover, forskrifter og overordna målsettingar.

BEHOV OG RESSURSAR

Helse- sosial og omsorgstenestene til innbyggjarane er gode på mange område. Det vert gjeve tilfredsstillande og god hjelp til mange, men det er også mangelfulle tilhøve og vanskeleg å halde budsjettammene. Helse-, sosial-, pleie- og omsorgstenestene til saman rår i dag over ca 40 % av dei kommunale utgiftene, og i ein periode med svak utvikling i den kommunale økonomien og behov for nedskjeringar av utgifter, er det ikkje råd å skjerme sektoren.

Hareid kommune har nyleg føreteke ei større utbygging av sjukeheimplassar og omsorgsbustader som gjev ei sjukeheimsdekning på 21 % (landsnitt er 18 %) og kommunen har også god kapasitet i eldreomsorga og dei heimebaserte tenestene. Ressursbehova fyl ofte utviklinga i aldersgruppa over 80 år som i Hareid fell samen med den generelle tendensen i landet og er forventa å auke i planperioden. Eit auka tal flyktningar som Hareid har vedteke å ta imot vil og representere eit ressursbehov innan sektoren.

PLEIE OG OMSORG

Pleie - og omsorg har i dag eit godt og vidt spekter av tenester, og hovudutfordringa i åra framover vert å kvalitetssikre og oppretthalde eksisterande breidde i tenestetilbod samsvar med auka krav frå brukarane.

Der er i dag gjennomgåande god tilgang på kvalifisert personell som t.d. sjukepleiarar, men det er ein god del sjukefråvær blant personalet. Årsaka er stort antal sterkt pleietrengande pasientar og mykje arbeid og ansvarsmengde pr. tilsett.

Trass i dårleg kommunal økonomi og nedskjeringar vil målsettinga for planperioden vere

- ❑ *å minske sjukefråvær ved betring av arbeidsvilkår og trivsel, hos dei tilsette.*
- ❑ *jobbe for betre ordningar og tilgang på vikarar og ekstrahjelp*
- ❑ *Kvalitetssikre det breie og allsidige tilbodet som er etablert i Hareid gjennom nok tilsette i forhold til arbeidsmengda, og kontinuerlig opplæring i ny kunnskap og ferdigheiter.*

SOSIALETATEN

Tal på vanskelegstilte i kommunen er svært konjunkturavhengig og dermed ikkje oversiktlege i komande planperiode. Sosialetaten med sine 5.4 årsverk og med dei løyvingane som vert gitt, vil arbeide for å fremje økonomisk og sosial tryggleik for innbyggjarane i kommunen og betre levevilkåra for dei vanskelegstilte.

Det er eit mål å kunne snu arbeidet meir mot førebygging av sosiale problem framfor å bote på problema.

HELSEAVDELINGA

I Hareid har det generelt vore vekst i helsekøane, og publikum oppsøker helsetenestene oftare no enn før. Livsstilsjukdomar og plager er også aukande i kommunen. Det er også framheva behov om helsestasjon for ungdom då dei psykososiale problema er aukande blant denne aldersgruppa. Den private intime karakter som tema sjukdom, seksualopplysning og psykososiale problem representerer, gjer at ungdommen treng ein fast plass å vende seg til framfor dei regulære besøka frå helsesøster på skulane.

Målsettingar for planperioden vil derfor vere:

- ❑ *Utiifrå dagens ressurstilgang å målrette tenestene betre til dei som treng det mest og generelt rekruttere kvalifisert helsepersonell.*
- ❑ *Å betre den utadvendte helseopplysninga og førebyggjande helsetenesta. I denne målsettinga ligg strategien om å gi utdanning til helsepersonell i metodisk helseopplysningsarbeid.*

- ❑ *Å opprette ein helsestasjon for unge i løpet av planperioden. Likeeins er det viktig å støtte opp om det rustørebbyggjande arbeidet (MOT) som er etablert i kommunen.*
- ❑ *Arbeide for eit betra psykiatrisk tilbod i samarbeid med fleire kommunar i regionen.*

NÆRING OG MILJØ

OPPGÅVER OG MÅL FOR SEKTOREN

Teknisk etat, landbrukskontoret og det interkommunale reinhaldsverket har faglege og administrative oppgåver som kjem inn under den politiske styringa av "hovudutval for næring og miljø."

Viktige oppgåver for sektoren er:

- Skaffe nok og godkjent drikkevatt
- Drive avløpsanlegg og førebyggje forureining
- Sørge for heilårleg vedlikehald av kommunale vegar
- Gjennomføre deling, registrering og kartlegging av eigedomar
- Kontinuerleg ajourhald av digitalt karverk
- Utføre brann, redningsteneste og oljevern
- Byggjesaks- og planbehandling og rettleiing
- Vedlikehald av kommunale idretts - og grøntanlegg
- Vedlikehald av kommunale bygg og eigedomar
- Byggjeleing i kommunale utbyggingsprosjekt
- Samle inn og handsame avfallsfraksjonar
- Forvalte jord og skoglova
- Fordele næringsfondet
- Forvaltning av Hareid Hamnedistrikt

Overordna målsetting for sektoren vil vere å gje innbyggjarane best moglege tenester innfor dei økonomiske og personellmessige ressursrammene som kommunestyret fastset. Tenestetilbodet skal vere på eit forsvarleg nivå ut frå gjeldande reglar i lover og forskrifter og etaten skal arbeide for at kommunen oppnår hovudmålsettingane for dei ulike delområda.

AVLØP

Hovudmålsettinga for avløpsverksemda er at nærings- og rekreasjonsverdien på kommunen sine vassressursar og resipientar skal haldast på eit høgt nivå og tilfredsstillende SFT sine normer.

Delmålsettingar for komande planperiode (12 år) vil vere:

- ❑ *Endeleg godkjenning av "Hovudplan for avløp".*
- ❑ *Sanitæranlegg på Overåsanden innan år 2007*
- ❑ *Bygging av private avløp må oppfylle dei miljømål som til ein kvar tid gjeld.*

Dette vil ein oppnå ved å behandle avløpsvatnet og samle utslepp til godkjende sjøresipientar. Sanitært avløpsvatn frå tettbygd strøk skal først til kommunalt avløpssystem. Kommunen vil ikkje bruke vatn og vassdrag som resipient. Eksisterande og framtidig avløpsnett skal kontrollerast og utbetrast etter hovudplan for avløp. Feil skal rettast av den som eig anlegget. Resipientforholda skal også overvakast og danne grunnlag ved tildeling av nye utsleppsløyve.

VASSFORSYNING

Hareid kommune har hovudplan for vassforsyning frå 1993.

Hovudmål for vassforsyninga er at innbyggjarane og næringslivet skal sikrast nok godt og godkjent vatn. Dette gjeld både kvalitet, mengde, trykk, tilknytingsgrad, tryggleik og økonomi.

Talet på innbyggjarane som får vatn frå godkjende vassverk skal aukast innan komande planperiode, og det er eit mål at alle abonnentar skal sikrast mot svikt i vassforsyninga utover maksimalt eit døgn.

For å minske svikt i forsyninga har vi som mål å skifte ut alle asbestledninga som er att(5km) innan planperioden.

RENOVASJON

Hareid kommune er medlem i SSR (Søre Sunnmøre Interkommunale Reinhaldsverk) og dette er grunnlaget for korleis aktiviteten vert organisert planperioden. Kjeldesortering og endring av avfall til ressurs er eit kontinuerlig arbeid. Grovavfallsplassen på Eidet vil verte fylt innan planperioden og utviding, anna areal eller anna løysing for grovfraksjonane må løysast.

Målsettingar og tiltak for renovasjon i komande planperiode vert å satse meir på informasjon til husstand og industri for å betre kvalitet på kjeldesorteringane.

KOMMUNALE VEGAR

Kommunen har omlag 56 km kommunale vegar. Av dette er omlag 5,0 km gang-/sykkelvegar. Ca.80% av vegane har fast dekke. Hareid Kommune brukte i 2005 kr.1,7mill eks. mva til vedlikehald og drift.

Ein del kommunale vegar og bruer har for dårleg standard, grunna manglande ressursar til vedlikehald. Standarden bør bringast opp til eit akseptabelt nivå og det må gjennomførast systematisk vedlikehald. Dette gjev dei lågaste kostnadene på lang sikt. Mellom anna må fast dekke erstattast før det er heilt nedslite. Det må lagast veggrofter der dette manglar for å leie bort vatn og bevare vegfundamentet.

Ein har som målsetting innan 2015 å leggje fast dekke og/eller utbetre bere - og slitelaget på dei kommunale grusvegane.

Kommunen skal gradvis utbetre trafikkfarlege punkt etter prioriteringar i trafikktryggingssplanen.

ENERGIPLANLEGGING/ENERGIØKONOMISERING

Energi i form at elektrisk straum synes å kunne verte eit knappheitsgode i framtida, og produksjon av nok miljøvenleg energi vil vere ei stor utfordring for samfunnet. Fylket vårt vil etter alt å døme gå inn i ei alvorleg kraftkrise om eit par års tid. I dette perspektivet er det viktig at kommunane er pådrivarar for å leggje til rette for miljøvenlege og kostnadseffektive energiløysingar lokalt. Å få klarlagt alternative løysingar som over tid kan medverke til å redusere energiforbruket og såleis energikostnadene i samfunnet vil vere ei viktig utfordring. Eit tiltak kan vere å få vurdert mulegheitene for vassboren varme, bioenergi eller spillvarme frå industri ved regulering av nye byggeområde, samt vurdere energisparande tiltak i offentlege bygg og privat verksemd.

Målsettinga må vere å setje energiplanlegging på dagsorden i planperioden og utarbeide ein handlingsplan for energiøkonomisering i kommunen .

BRANN OG REDNINGSTENESTE

Brann- og redningstenesta skal redusere omfanget av ulukker og hendingar der olje og andre væsker vert sleppte ut på land eller til vatn. Branntenesta må heile tida sikrast nok ressursar slik at beredskapen til ein kvar tid er på topp.

KOMMUNAL EIGEDOMSFORVALTNING

Det ligg store verdiar i kommunen sine eigedomar. Desse skal drivast på ein rasjonell måte til beste for brukarane. Forvaltninga vert effektivisert ved å sjå på den samla utnytting på tvers av sektorane. Nye kommunale bygg skal ha ei god estetisk utforming og kunne vere føredøme på god byggeskikk. Systematisk HMS-kontroll skal sikre godt inn klima og trygge arbeidsplassar. Det må skaffast tilstrekkeleg mange gode bustader for dei gruppene som kommunen har eit ansvar for, særleg eldre, funksjonshemma, utleige til unge i etableringsfasen og flyktningbustader.

Husbanken tilbyr gunstige tilskotsordningar til sosial bustadbygging til kommunar som har utarbeidd bustadsosiale handlingsplanar. Husbanken gjev også tilskot og rettleiing til utarbeiding av slike planar.

BYGGJESAKSHANDSAMING

Kort behandlingstid i byggesaker er viktig for vekst og utvikling i kommunen. Effektiviseringa dei siste åra har gjeve gode resultat. For vidare effektivisering vil etaten arbeide med innføring av elektronisk byggesakshandsaming (Byggsøk). Offentlege og allmenntilgjenglege bygningar bør særskilt godkjennast med funksjonsbehov for folk med rørslehemming.

PLAN OG FORVALTNING

Administrasjonen skal sørge for framdrift i planarbeidet, samstundes som den er i stand til å sjå samanhengar og konsekvensar av planar som vert framlagde. Overordna planlegging er viktig for den langsiktige utviklinga, både når det gjeld utnytting av ressursar, satsingsområde, bevaring av naturressursar m.m. Likeeins for å sikre eit levande bygdemiljø og ei kommune i utvikling der investorar er villige til å satse.

Ressursbruken ved utarbeiding av planar, behandling og forvaltning av plansaker er stor, og samarbeidet med private aktørar vil vere viktig, også finansielt.

Planlegginga i Hareid skal særskilt sikre løysingar for barn og rørslehemma.

Behov for nye kommunale tomter er tilstades, og regulering av kommunale bustadfelt må til i første halvdel av planperioden.

Det digitale kartverket må kontinuerleg ajourhaldast og formidle informasjon som er lett tilgjengeleg for innbyggjarane, politikarane, næringslivet og andre offentlege etatar i kommunen. Kart og geografisk informasjon er eit viktig grunnlag for avgjerder i forvaltninga.

Det er ei målsetting i komande planperiode:

- å gjennomføre regulering av bustadområde på Jørgenplassen i Hjørungavåg
- å revidere eldre reguleringsplanar.

GRØNTANLEGG OG FELLESAREAL

Kommunale uteområde har auka monaleg dei siste 10 åra og vedlikehaldsbudsjetta fyl ikkje etter. Uteområda gjev det visuelle inntrykk av Hareid og er ein vesentleg trivselsfaktor.

Målsettinga for planperioden vil vere å halde eit visst minimumsstell på sentrum og dei mest brukte friområda. Kommunen vil søkje samarbeid med velforeiningar og private og for stell av kommunale småareal i krinssentra.

LANDBRUKET

Landbruket si stilling i Hareid. Landbruksnæringa er ikkje stor i Hareid, men er den næringa som brukar og forvaltar størst areal i kommunen.

Landbruket i kommunen har frå gammalt vore ei attåttnæring til fiske og industri/service som har vore bærebjelken i den private og den kommunale økonomien. Slik samdrift er minkande. Gjennom dei siste 15 åra har dert vorte færre bruk i drift og jordbruksarealet er redusert med ca 1000 da. Statleg landbrukspolitikk og reduksjon i tilskotsordningar er nok ein del av årsaka, men kanskje like mykje dei lokale tilhøva med små einingar, lite spreieareal, tungdrivne bruk som ikkje gjev inntekt nok til at det er mogleg å leve berre av bruket. Landbruket er likevel svært viktig i den store samanheng både med omsyn til arbeidsplassane og næringa som tradisjonsberar og stell av kulturlandskapet.

Jordbruksteljinga	1989	1999	2004
Driftseiningar med prod. tilskot	94	70	38
Jordbruksareal i drift (da)	5780	5582	4636
Mjølkekyr	253	204	111
Sau o. 1 år	815	629	481
Skogbruket i Hareid			
Produktivt skogareal	11000 da		
Antall skogeigedomar	177		
Samla tilvekst i året	6000 m ³		

Kjelde: Landbrukskontoret

Kulturlandskapet bør haldast ved like til glede for alle. Eit fint kulturlandskap med fint haldne småbruk vil kunne vere med på å få folk til å velje Hareid som bustadkommune. Eit levande landbruk får Hareid til framstå som ein levande og attraktiv kommune å bu, jobba og ikkje minst vekse opp i.

Skogbruket. Ein reknar med at 8000 dekar av det produktive skogarealet i kommunen kan drivast med økonomisk lønsemd. Omlag halvdel av denne er planta barskog hovudsakeleg lokalisert til Hareidsdalen og vestsida av Hjørungavåg. Andre halvdel er lauvskog fordelt rundt om i kommunen. 80 % av dei 177 skogeigedomane i Hareid har mindre enn 100 dekar med skog slik at samdrift er naudsynt for lønsemd. Eit drivverdig skogbruk krev m.a. eit skogsvegnett som i Hareid hovudsakeleg er traktorvegar. I tillegg til den skogbruksrelaterte nytten, har nokre av desse vegane funksjon som turveg til Hareidsfjellet.

Kommunale målsettingar og tiltak. Sjølv om det i hovudsak er ekstensiv drift på størsteparten av landbruksareala og mange bruk tidvis har opphald i drifta, er det viktig at ein vernar om den gode landbruksjorda og ikkje byggjer den ned og fragmenterer større samanhengande landbruksareal. Jordvernepolitikken skal derfor framleis stå sterkt der det er gode vilkår for landbruket. I kommuneplanen skal det peikast ut høgverdige landbruksareal med restriktiv haldning til frådelingar og omdisponering av areal til anna bruk.

- ☐ *Ein vil halde på politikken om to hus på garden.*
- ☐ *Kommunen ynskjer å halda på og utvikle det landbruket som finst, og leggje til rette for at kvalitetar landbruket tilfører kommunen vert vidareutvikle*
- ☐ *Kommunen vil at dei små bruka som er i kommunen skal vere busette med fastbuande, og ikkje verte store fritidseigedomar for bebuarar utanfrå kommunen.*
- ☐ *Mange små bruk burde ha vore sett i drift alt med ein ekstensiv produksjon for å halda kulturlandskapet i hevd.*
- ☐ *Ved framtidig arealdisponering er det viktig å ta omsyn til dei verdiane som er knytt til skogen og utmarka, for m.a. å sjå hellskapen innan landbruket.*
- ☐ *Jf. § 1 i Lov om skogbruk og skogvern, så skal ein i fyrste omgang ta vare på skogbruksnæringa. I tillegg skal det leggjast vekt på at skogen har mykje å seie som rekreasjonskjelde for innbyggjarane, at den er ein viktig del av landskapsbiletet og at den er viktig livsmiljø for planter og dyr og område for jakt og fiske.*

AREALDELEN

MÅL OG RAMMER FOR AREALFORVALTING I HAREID

Rammer. Mål og rammer for den nasjonale arealpolitikken ligg nedfelt i stortingsmeldingar, rikspolitiske retningslinjer og rundskriv. Desse rammene er omtala i kapitlet "Rammer for kommunal planlegging" og er bindande for statleg, fylkeskommunal og kommunal planlegging. Hareid må derfor ved revisjon av sine planar ta utgangspunkt i nasjonale politiske mål i tillegg til egne viktige utfordringar.

Målsettingar. Like viktig er det at Hareid set egne generelle og konkrete mål og retningslinjer for arealbruk og forvaltning. Hareid kommune har omlag 82 km² og 31 km kystlinje å planleggje og avvege arealbruk til ulike samfunnsbehov og leggje til rette for høg livskvalitetsstandard for flest mogleg. Retningslinjer og målsettingar for bruk og vern av areal avspeglar gjeldande verdisyn og er i mange høve samanfallande.

For Hareid vil ein særskilt framheve målsettinga om:

- ❑ å kome fram til ei arealdisponering som er ei ansvarleg forvaltning av arealressursane i kommunen og ein effektiv reiskap ved saksbehandling av byggje- og arealsaker.
- ❑ å avklare byggjeområde samla i kommuneplan for å kome ut av ein situasjon der arealforvaltninga skjer ved hjelp av for mange dispensasjonar.
- ❑ å avklare utbygging og utvikling i forhold til meir langsiktige arealverdiar som ein vil verne om i eit langsiktig perspektiv.
- ❑ å planleggje med langsiktig perspektiv på bruk og vern av utmark, natur, fjell, skog, kystsoner og landbruksland
- ❑ ei berekraftig samfunnsutvikling som sikrar livskvalitet og livsgrunnlag for oss i dag og komande generasjonar.
- ❑ at kommuneplanen til ein kvar tid har avklara areal til næringsutvikling.
- ❑ at sentrum og krinssentra Bigset, Hjørungavåg, Brandal til ein kvar tid sikrast tomtetilgang og attraktive, trivelige og levedyktig bustadmiljø.
- ❑ å fortette Hareid sentrum med handel, kontor og servicefunksjonar saman med bustadfunksjonar for å auke intimitet og trivsel og samstundes korte ned transportavstand mellom brukarar og tilbod. Reguleringsplanen for sentrum vil samordne desse omsyna.
- ❑ at kommunen tek sikte på å forvalte/utvikle natur og friluftsområda i samråd med grunneigarane, lag og foreiningar i kommunen og regionale og lokale naturverninteressar (LA 21)
- ❑ å rasjonere med bruken av areal, ved å samlokalisere aktivitetar der dette er mogleg.
- ❑ "å vere førevar." Førebygge problem og konflikttar.

PLANKART OG TEKSTDEL

Kommuneplanen sin arealdel består av eit plankart med føresegner i samsvar med vedtak fatta i planprosessen, og ein tekstdel.

Plankartet. Til forskjell frå plankartet i den gamle kommuneplanen er noverende plan framstilt digitalt og kan framvisast i ulike målestokkar. Plan og bygningslova bestemmer at plankartet i naudsynt utstrekning skal vise Byggjeområde, Landbruks- natur og friluftsområde (LNF), Område for råstoffutvinning, Særskilde bandlagde område og Viktige ledd i kommunikasjonssystemet. Sett bort frå LNF er det høve til å dele opp desse hovudkategoriane i underføremål. For Hareid har ein valt å vise følgjande arealbruksføremål:

- **Byggjeområde**
 - ✓ Bustader
 - ✓ Forretning
 - ✓ Industri
 - ✓ Offentlege føremål
 - ✓ Allmenntilgjengelege føremål
 - ✓ Fritidsbustader
 - ✓ Fritidsbustader utleige
 - ✓ Naust
 - ✓ Skytebane
 - ✓ Motorsport
 - ✓ Friområde
 - ✓ Golfbane
 - ✓ Campingplass
- **Landbruks- natur- og friluftsområde (LNF)**
 - ✓ LNF
 - ✓ LNF med spreidd bustadbygging
- **Andre områder som er bandlagt eller skal bandleggast**
 - ✓ Bandlagt etter Naturvernlova
 - ✓ Bandlagt etter PBL
 - ✓ Bandlagt etter andre lover
 - ✓ Nedslagsfelt drikkevatn
- **Områder for særskilt vern eller bruk av sjø og vassdrag**
 - ✓ Natur, fiske ferdsel, friluftsliv, akvakultur NFFFA
 - ✓ Natur, fiske ferdsel, friluftsliv NFFF
 - ✓ Småbåthamn
 - ✓ Drikkevatn
 - ✓ Dumpingsområde (nedlagt)
- **Viktige ledd i kommunikasjonssystemet**
 - ✓ Trafikkareal
 - ✓ Riksveg
 - ✓ Fylkesveg
 - ✓ Kommuneveg
 - ✓ Gang/sykkelveg
 - ✓ Skipsled
 - ✓ Hamn
 - ✓ Elektrisitet og tele

På plankartet er **utfyllande føresegner** i medhald av plan- og bygningslovens § 20-4, 2. ledd utheva med ramme. Plankartet med føresegnene utgjør til saman den juridisk bindande delen i kommuneplanen. Til generell informasjon er føresegnene også attgjevne i tekstdelen under dei aktuelle arealbruksføremåla som dei gjeld for. **Tekstdelen** som følgjer er eit supplement til plankartet. Tekstdelen er av opplysende og forklarande karakter. Tekstdelen omskriv nærare målsetjingar, arealpolitikk og **veggleiande retningslinjer** for dei ulike arealbruksføremåla som er vedtekte og nedfelt på plankartet. Temavis gjennomgang av dei einiskilde arealbruksføremåla finn ein i tekstdelen under. Retningslinjene er berre av veggleiande karakter og kan ikkje brukast som heimelsgrunnlag for vedtak etter planen. I forhold til føresegnene gjev retningslinjene ytterlegare haldepunkt og føringar for praktisering av planen.

BYGGJEOMRÅDE

Byggjeområda i kommuneplanen omfattar fleire arealbruksføremål som bustadområde, industri, forretning med vidare. Jamfør figur i føregående kapittel og plankartet. Nærare temavise omtalar av dei ulike byggjeområda finn ein i kapitla under.

PBL § 20-4 Nr 1 Byggjeområde

I byggjeområde som er merka med symbol R eller B i sirkel kan arbeid og tiltak som nemnt i Plan og bygningslova sine §§ 81, 84, 86a, 86b og 93 samt frådelling og bortfesting til slike føremål ikkje finne stad før området inngår i godkjent reguleringsplan eller bebyggelsesplan i samsvar med oversiktsplan-restriksjonane på kommuneplankartet.

Felles retningslinjer for byggjeområda i kommunen.

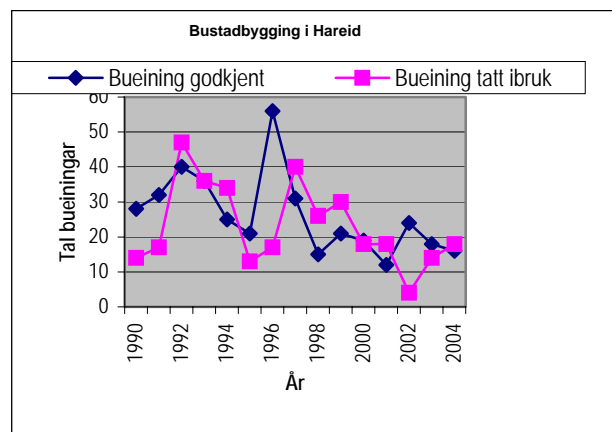
- I Hareid vil ein søkje å fleirbruke, fortette og utvide eksisterande byggjeområde. Både i forhold til dei avgrensa arealressursane kommunen har, samt den økonomiske gevinsten ein får gjennom betre utnytting av eksisterande infrastruktur. Døme er å kombinere næring og bustadfunksjonar der dette er mogleg utan konflikt. For Hareid sentrum vil dette også vere vitaliserande.
- Velje eigna byggjeland som er mest mogleg konfliktfrie i høve andre interesser.
- Ta vare på viktige aktivitetsområde, opplevingsområde, grøntareal og grøntkorridorar i byggjeområda og nær sentrum.
- Reservere dei sjønære byggjeområda til aktivitetar som treng sjøtilgang.
- Utlegging av nytt byggjeland må gjerast med særskilt varsemd og omsyn til - større samanhengande landbruks- natur- og friluftsområde, særskilde opplevingsområde, plassar viktige for biologisk mangfald og leveområde for sjeldne, truga, sårbare og viktige økonomiske artar, særigne topografiske og geologiske formasjonar.

BUSTADER

Hovudmålsetting er attraktive og trivelige bustadområde som tilfredstiller ulike behov og interesser. I kvar krins skal det til ein kvar tid vere avklara nok byggjeland i forhold til behovet for bustadbygging.

Arealplanen skal avklare attraktive bustadområde i forhold til andre interesser og ei best mogleg samordning med kommunale tenester og rasjonell utnytting av teknisk infrastruktur. Bustadområda bør ha gode forhold for sol, utsikt, temperaturtilhøve, trygge nærmiljø m.m.

Framtidig behov. Samla tal bueiningar (bustader, hybel, leilegheit) som er oppført dei siste åra er vist i figuren nedanfor. Det vert forventat at behovet for oppføring vil ligge om lag i same intervall for komande planperiode. Med eit snitt på om lag 27 bueiningar i året vil kommunen for dei neste 12 åra måtte avklare areal tilsvarande 324 bueiningar. Leilegheit og hyblar er inkludert i denne prognosen og venteleg vil derfor det reelle behovet for bustadtomter vere mindre enn dette talet, kanskje berre 200 tomter.

Kjelde: Byggjestatistikk

Samla avklara byggjeland for bustader vil etter denne rullering ha areal til omlag 450 tomter spreidd på alle kringane. I noverende som sist kommuneplan så vil dette vere rikeleg byggjeland til å dekkje etterspurnaden i planperioden.

Tilrettelegging av tomter. Det er likevel ikkje samsvar mellom byggjeland utlagt i kommuneplanen og klargjorte byggjetomter. Berre omlag 50 tomter er i dag opparbeidd med tekniske anlegg og klare til bustadbygging, og desse tomtene er i hovudsak private. Mesteparten av byggjelandet er ikkje regulert og opparbeidd. Regulering og opparbeiding av bustadtomter som har funne stad dei siste 6 åra har vore i privat regi medan investeringar i kommunale bustadfelt ikkje har funne stad i særleg omfang. Regulerte private bustadtomter er ikkje på utbod i same grad som kommunale tomter. Behovet for eit variert tilbod av byggjelare kommunale tomter er derfor sterk tilstades.

Målsettinga er at kvar krins skal kunne ha tilbod av kommunale tomter.

Krav om samtidig utbygging av bustadområde og uteområde PBL § 20-4, 2. ledd pkt d.

Når nye bustadområde vert utbygde skal leike- og uteoppholdsareal opparbeidast samtidig med dei tekniske anlegga (veg, vatn og kloakk).

Eksisterande kommunale tomter. Pr. 31.12.05 er der att 24 ledige tomter i kommunale bustadfelt. Ei rekkje av desse (i Vabakken, Skarbakkfeltet, Engane nord m. fl.) er vanskeleg å bygge på og lite attraktive.

Målsettinga vil vere å gjere slikt tomteareal meir attraktivt ved omregulering eller prisreduksjon.

Bustader eller næringsverksemd i hamneområda i sentrum. *Målsettinga er at det framleis bør vere og utviklast næringsverksemd i det indre hamneområde. Samstundes kan det opnast for bustadbygging i kombinasjon m/andre føremål i den grad at det ikkje oppstår vesentlege konflikter med eksisterande næringsverksemd eller stengjer for allmenn kontakt med sjøen.*

Nytt byggjeland. Etter sist kommuneplan er det kome til nokre nye privat regulerte bustadfelt i det som tidlegare var LNF- område. Desse felta og dei nye føreslegne områda til nytt byggjeland for bustader omfattar:

Snipøyrdalen - Nettet byggjefelt og Hovden bustadfelt
Hareid sentrum - Holstad, Pålhaugane, Isakgarden, Rasmusmarka, Melshornfeltet (Vabakken)
Hjørungavåg – Arealet mellom Leite og Øvre Pilskog, Øvrelid.

Alme - Haggardsneset og Store Alme

Bigset Vest - utviding av feltet vestover mot Rise.

Brandal - utviding av bustadområde ved Pe-vegen.

FORRETNING

Arealføremålet er tiltenkt handel, kontor og servicefunksjonar av ulike slag. Handelsplassar er møteplass og kontaktskapande. Fortetting i Hareid sentrum og krinssentra er vitaliserande og skapar tyngdepunkt som vert attraktivt og stimulerande for ny etablering og handel.

Forretning og bustadfunksjonar som ikkje er til ulempe for kvarandre kan samlokalisertast og vil vere vitaliserande for sentrumsområda i kommunen. I **Hjørungavåg** og **Bigset** vert areala til desse føremåla uendra i denne rulleringa. For **Brandal** vert arealet redusert i forhold til tidlegare kommuneplan til fordel for bustadføremål. For **Hareid sentrum** vert handelsområdet liggande omkring hamna frå og med KL-Hareide i sør til Statoilstasjonen i nord. Tidlegare industriareal ved Hareid trelast og Tampenbuda vert omgjort til dette føremålet. Ubygd arealreserve til forretningsføremål i Hareid sentrum er ca 4 dekar i Kjøpmannsgata og 4 dekar aust om Hareid hotell. Reguleringsplanen for Hareid sentrum

lokaliserer i detalj desse føremåla. *Intensjonen er at ny vekst og etablering innan handel og kontor i hovudsak skal skje gjennom samlokalisering, fortetting og fornying av dei eksisterande handelsområda.*

INDUSTRI

Arealføremålet er tiltenkt produksjonsindustri, lager og servicebedrifter.

Målsettinga er at det bør vere avklara tilstrekkeleg areal til industriføremål i kommuneplanen slik at dei kan leggast tilrette på kort varsel dersom det er behov for det.

Dagens situasjon. Hareid med eit mangfald av små og mellomstore produksjons- og servicebedrifter ligg på transportaksen mellom sør Sunnmøre og Ålesundsregionen. Dette er eit industrielt bilete ein vil sikre og ein føremon som ein vil utnytte. Industriareal er definert i alle krinsane, men Hjørungavåg har den største arealreserven med om lag 700 dekar på Hjørungnesmyrane. Arealet er regulert men berre delvis opparbeidd, og er venteleg den einaste arealreserven og realistiske lokalisering for større, tyngre og arealkrevjande mekanisk produksjonsindustri.

For små og mellomstore bedrifter, lettindustri og servicebedrifter vil Hareid sentrum vere mest attraktivt som etableringsstad grunna nærleik til riksveg og kommunikasjonar. Arealreserven er noko knapp med omkring 15 dekar ledig på Myrane og 20 dekar på Raffelneset. Mindre arealreservar langs strandlinja i sentrum er hovudsakeleg regulert til fiskeriføremål. Marint oppdrett, både landbasert og sjøbasert ser ut til å verte ei vekstnæring. Det er føremålstenleg at desse sjønære industriareala kan nyttast til slik næring.

Framtidig behov. I utgangspunktet er det vanskelig å fastsette rammer for arealbehov for industri utan at ein har konkrete prosjekt å forhalde seg til. Mykje av den industrielle utviklinga i kommunen vil avhenge av eksterne rammevilkår, men også lokal infrastruktur/trafikkale løysingar i regionen (fastlandssamband) vil kunne ha betydning. Også ei avklaring av mogleg ny riksvegtrase på austsida av Grimstadvatnet vil kunne vere viktig i denne samanhengen. Det vil vere eit mål i næringspolitikken å leggje til rette for attraktive næringsareal som kan byggjast ut på kort tid etter behov. I planforslaget vert det såleis lagt ut nytt framtidig industriareal ved:

Bigsetkrysset - Eit areal på ca 10 dekar som grensar til forretningsarealet i Bigsetkrysset. Eigna til liten eller mellomstor bedrift eller lager. Arealet er i privat eige.
Hareidsmyrane - i sentrum har i fleire samanhengar vore nemnt som nytt industriareal. Med dei vilkår som gjeld for landbruket i dag får dette arealet stadig mindre aktualitet som nydyringsområde og har i dag hovudfunksjon og verdi for biologisk mangfald (Lomstjønnå). For etablering av eit større samanhengande industri/serviceareal synest derfor dette arealet som det mest aktuelle og ca. 100 da

vert lagt ut til føremålet med funksjonell avgrensing til dei biologiske verdiane ved Lomstjøenna.

Opparbeiding. Kommunal oreigning og tilrettelegging av industriareal vil hovudsakeleg vere avhengig av konjunkturar, behov og kommunal økonomi.

Retningslinjer for lokalisering av industriareal.

- Strategisk areal til næring bør avsettast nær bydelssentra, nær hovudvegar, nær knutepunkt til kollektivaksar og mot sjø/hamn.
- Næring med stor belastning på nærmiljøet i form av trafikk, dårleg estetikk, støy eller anna forureining må ha tilstrekkeleg buffersone mot omkringliggande areal. Der næring vert liggande eksponert mot bustadområde og mykje brukte vegar eller friluftsmark, bør der stillast estetiske krav til form, materialbruk og utomhusmiljø.
- Næring som er avhengig av sjø/hamn, mellom anna akvakultur, skal prioriterast på dei sjønære areala med mindre det er overvekt av andre omsyn.

OFFENTLEGE FØREMÅL

Arealføremålet er tiltenkt offentlege bygg som skular, barnehagar, sjukeheimar, institusjonar, rådhus, m. v. Dei langsiktige kommunale sektorplanar er retningsgjevande ved utrekning arealbehov og lokalisering av føremålet.

Framtidig behov. I Hjørungavåg føreligg der innspel som areal til kapell. Dette er ikkje avklara og lyt løysast til neste rullering av kommuneplan. I Hareid sentrum og krinsane elles er dei langsiktige behova dekkja opp med den arealreserven som vart sett av i sist kommuneplan.

Areal kome til i planen. Barnehagane som tidlegare var private er no kommunale. Desse vert omdisponerte frå allmenntilrette føremål til offentleg føremål.

ALLMENNTILRETTE FØREMÅL

Arealføremålet er tiltenkt samfunnshus, bedehus, private barnehagar og andre samfunnsnyttige føremål. Bygningsbehovet til dette føremålet er nokså stabilt, men i Hjørungavåg er det behov for areal til nytt samfunnshus. Tenleg lokalisering er ikkje avklara og lyt løysast til neste rullering av kommuneplanen.

FRITIDSBUSTADER

I takt med auka fritid og velstand veks etterspurnad etter fritidsbustader (hytter, rorbuer), hovudsakeleg i strandlinja mot sjø, vatn og vassdrag. Utviklinga går mot større hytter, høgare standard, vegtilkomst og fullverdige sanitærløysingar. Det er omlag 131 fritidsbustader i Hareid. Ein god del av desse er lokalisert i dei regulerte hyttefeltene Engeskardet/Haugen og Ulsetbotnen, medan resten finn ein spreidd i utmarka langs sjøen, vassdraga og i Hareidsfjella.

Retningslinjer for lokalisering av fritidsbustader.

Hovudprinsippet er at bruk og vern av utmark, natur, fjell, skog, kystsone og landbruksland bør ha eit særdeles langt tidsperspektiv, langt utover planperioden.

Areal til fritidsbustader vert å leggje ut med omsyn til dei generelle retningslinjene for byggeområda (side 19).

Medan det er mest attraktivt med fritidsbustad i strandsona langs sjø, vatn og vassdrag, er fri ferdsel og naturoppleving ei viktig allmen interesse på dei same områda som kommunen ynskjer å tilgodesjå ved avveging mot byggeområde for fritidsbustader.

Rorbuer ligg i vasslinja og lokalisering av slikt type fritidsbustad bør finne stad nær anna eksisterande byggeområde og infrastruktur utan særskild allmen ferdsle og verdi for naturoppleving

I dette perspektiv vil ein vere varsam med spreidd og fragmentert bygging i LNF-områda, men Hareid kommune ynskjer å leggje tilrette for ei nøktern utvikling av fritidsbustader i form av mindre små felt spreidd i kommunen der ein allereie har ein viss konsentrasjon av eksisterande fritidsbustader.

Det er tendens til at fritidsbustader aukar i areal og for å motvirke ei utvikling der felt med fritidsbustader går over til bustadfelt vert det satt ei grense for bruksareal i kommuneplanen sine føresegrer.

Det vert sett grense på 100 m² bruksareal (BRA) for fritidsbustader i byggeområde for fritidsbustader. (PBL § 20-4, 2. ledd pkt. b).

Nytt byggjeland for fritidsbustader for komande planperiode er:

Engeskardet hyttefelt: utviding med 13 da mot nord innafør og utanfor 100-meterbeltet i strandsona. Arealet er i kommunal eige og kan romme omlag 10 fritidsbustader.

Haugen hyttefelt: utviding mot sør mellom sjøen og Almevegen med 4 da. Privat grunn.

Store Alme: nytt område på ca. 6 da på oppsida av vegen ved Naustvika.

Neset: nytt område i fjellet ved Svartevatnet

Byggjeland teke ut av kommuneplanen. I sist kommuneplan frå 1989 vart det i arealdelen satt av eit område for fritidsbustader i Åsen med krav om reguleringsplan før utbygging kan finne stad. Til no er plan ikkje utarbeidd eller område teke i bruk. Området er særskilt mykje nytta i friluftssamanheng og vert derfor lagt ut til LNF.

Snipsøyrvatnet er attraktivt for fritidsbustader, særskilt austsida av vatnet synest høveleg både med omsyn til sol og mogleg mindre konflikt med ferdsel, natur og strandlinje. *Kommunen har som målsetting å avklare eigna areal rundt Snipsøyrvatnet gjennom ei grundigare vurdering saman med grunneigarlag og natur- og friluftssamarbeid til neste rullering av kommuneplanen. Målsettinga om å oppretthalde drikkevasskvalitet på vatnet skal ligge i botn.*

Fritidsbustader - utleige

Arealføremålet er tiltenkt fritidsbustader i næringsssamanheng eller reiseliv. Det er føremålstenleg å samlokalisere utleigeføremål med eksisterande aktivitetsområde, kurssentra o.l. som gjev gjensidig nytte, reiselivseffekt og samstundes gjev arealøkonomisk vinning. **Nytt areal til føremålet** er lagt ut attmed Sollid Søndagskulesenter og i Linnvika.

Naust

Arealkategori naust på kommuneplannivået er til no nytta berre i strandlinja langs fjorden. Naustområde finn ein og ved Snipsøyrvatnet, men då innafor regulerte område for fritidsbustader.

Det er ei målsetting å leggje til rette for båt og fritidsbruk på sjø for folk i Hareid. Kommunen vil likevel at dette skjer gjennom småbåthamner framom ekspansiv naustbygging som vert sett på som svært arealkrevjande i forhold til andre interesser i strandlinja.

Retningslinjer for lokalisering av naust. Gardar, spreidd busetnad og fritidsbusetnad langs strandlinja bør ha høve til naust som ein av kvalitetane ved å bu langs fjorden. Kommunen vil likevel søkje å arealøkonomisere ved å samle naust i naustområde framom spreidd naustbygging.

Skytebane

Hjørungavåg skyttarlag og Hareid jeger og fisk har eit anlegg på Ulset i Hjørungdalen. Arealet som er avmerka på kartet omfattar skytefeltet med tilhøyrande fareområde/sikringszone.

Motorsport

Eit mindre område for motorsport med motorklubben "Positiv Vending" som interessant, er lokalisert på Ulset attmed skytebana. Området kan nyttast til motorkross og liknande aktivitet.

Friområde

Friområda skal hovudsakeleg inngå i- eller vere i tilknytning til byggeområda, og omfattar parkar, turvegar, anlegg for leik, campingplassar, enkelte intensivt utnyttade badeplassar samt anlegg for idrett og sport. Viktige utfartsområde utan tilknytning til byggeområda kan også leggjast ut til friområde der ein føreset offentleg opparbeiding (turvegar, tilkomst, sanitær, parkering) og tilrettelegging for ein større ålmann bruk.

Friområde teke ut frå kommuneplanen.

Elvane i Indredalen og Ytredalen i Brandal utanfor regulert område som i sist arealplan vart vist som friområde, har ingen direkte tilknytning til byggeområde eller planar om opparbeiding. Desse områda vert brukte

først og fremst i friluftssamanheng, og vert i denne omgang lagt ut til landbruks- natur og friluftsområde (LNF). Med forbodet mot bygging og frådeling i LNF områda vert viktige friluftssinteresser ivareteke i dette arealføremålet.

Følgjande område er avsett til nytt friareal.

Stranda på Raffelneset som ein av dei to siste sandstrendene i sentrum og mykje nytta av nærmiljøet og barnehagar vert omdisponert frå industriareal.

Stranda i Brandal hamn frå industriareal til friområde Overåsanden friområde. Utviding mot aust til Skarveneset og utviding mot vest for etablering av spel plass til Hjørungavågspelet.

Golfbane

Arealet gjeld regulert golfbane på Hovden - Rise.

Camping

Arealføremålet gjeld campingplassen på Røysset ved Snipsøyrvatnet. Ein kjenner ikkje til nye behov og det er ikkje lagt ut ytterlegare areal til føremålet.

Landbruks - natur - og friluftsområde

Dyrka mark, skog og anna utmark m. v. skal i kommuneplanen leggjast ut som kombinert landbruks- natur og friluftsområde (LNF -område). Desse føremåla kan først skiljast på reguleringsplannivå. Tilhøva mellom dei ulike interessene innafor dette kombinerte føremålet, vert regulert gjennom spesiallover som jordlova, skogbrukslova, naturvernlova og friluftsløva. I planen er dei områda som ikkje er omfatta av dei andre arealbrukskategoriar i kommuneplanen vist som dette føremålet. Dette gjeld også mogleg utbyggingsareal etter planperioden.

Landbruksområde. Landbruket i kommunen har mellom anna matvareberedskap som mål, og bidrar til pleie av kulturlandskapet. Større samanhengande produktive areal vil verte prioriterte i plansamanheng. Fragmentering av slike areal er ikkje ynskjeleg med tanke på rasjonell drift og førebygging av konflikt med anna verksemd. Landbruksplanlegging er i gang.

Friluftslivområde. Fylkesmannen sitt "Naturatlas" viser viktige friluftsområde i kommunen gradert etter nasjonal, regional og lokal verdi. I Hareid finn ein berre område av lokal verdi. Avgrensinga av desse områda er relativt grovkorna og femner ikkje om viktige og særreigne mindre opplevingsområde og lokalitetar.

Natur. "Naturatlas" lister også viktige leveområde for hjorteviltet og sjeldne og truga dyr og fuglar. I tillegg har kommunen nyleg kartlagt særskilt viktige plassar og lokalitetar for biologisk mangfald i Hareid.

Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område)
PBL § 20-4, 1. ledd nr 2

LNF-område med forbod mot spreidd bustadbygging

I desse områda er det ikkje tillate med ny eller vesentleg utviding av spreidd bustad-, nærings- eller fritidsbebyggelse. Tilsvarande forbod gjeld for frådelling og bortfesting av tomter.

Forbodet gjeld ikkje bygge- eller anleggstiltak direkte tilknytt landbruksnæringsa.

Generelt for bygge- og anleggstiltak i desse områda gjeld innsendingsplikta til fylkeskonservator for sikring av moglege fornminne.

Retningslinjer for LNF- områda

Unngå bygging og inngrep i:

- samanhengande kulturlandskap av heilskapleg karakter
- samanhengande godt arrondert og funksjonelt drivverdige landbruksareal med god jord.
- større samanhengande og lite påverka naturområde.
- eksisterande eller moglege område for friluftsliv, utfart og oppleving.
- Inngrepfrie strandområde og strandnært areal av noko lengde.

Tilbakeføring til LNF- område. Leivågen og ein del av Risneset i Hjørungavåg som i sist arealplan var vist som industriområde er vurdert som særskilt verdfullt i natur-og friluftssamheng og vert lagt ut som LNF- område.

**LANDBRUKS - NATUR - OG FRILUFTSOMRÅDE MED
 SPREIDD Busetnad**

Lova gjev høve til å gi føresegner om omfang og lokalisering av spreidd bygging i LNF-område, Jf PBL § 20-4, 2. ledd pkt c.

Innafor desse avgrensa områda vil det verte høve til frådelling og bygging av spreidd busetnad med bakgrunn i ein overordna bustadpolitikk som inneber eit breiare tilbod av butilhøve i kommunen. Desse "kan-områda" er avgrensa til område som allereie har eller kan forvente seg eit visst omfang av spreidd busetnad, veg og tekniske anlegg.

Areala er framleis område for landbruk, natur og friluftsliv, men ikkje vurdert i detalj i høve desse verdiane. Søknad om frådelling og bygging innafor desse områda vil derfor måtte vurderast lokalt og plasserast i høve ulike omsyn nedfelt i føresegner og retningslinjer. Alle søknader om bygging i desse områda må handsamast etter jordlova sine §§ 9 og 12, og gjevast dispensasjon før bygging kan iverksetjast.

LNF-område med høve til spreidd bustadbygging (PBL 20-4, 2. ledd pkt C)

I desse områda kan det tillatast spreidd bustadbygging og frådelling til dette føremålet i samsvar med retningslinjer nedfelt i kommuneplanen.

Følgjande omfang av nye bustader kan tillatast:

1.	Brandal	5 nye bustader
2.	Overå	8 "
3.	Liaset/Hjørungdal	20 "
4.	Kaldholen	4 "
5.	Røyset	7 "
6.	Ulset	3 "
7.	Kvammen	2 "
8.	Snipsøy/Neset	7 "
9.	Mork	6 "
10.	Hovden	2 "
11.	Rise	8 "
12.	Bjåstad	4 "
13.	Holstad/Grimstad	11 "

Jordlova § 9 og 12 skal framleis gjelde.

For bygging av to eller fleire nye bustader i nær avstand/klynge vert det stilt krav bebyggelsesplan.

I LNF-områda ved Bjåstad og Røyset er det ikkje høve til å frådele nye bustadtomter eller oppføre nye hus nærare ytterkanten av fornminna enn 50 meter.

Ved bygging i LNF- områda vil ein særskilt leggje vekt på estetikk i kulturlandskapet, og søkje å plassere bustader nær allereie eksisterande husklyngar og frådelt bustader framom fragmentering av landskapet. Ein vil skjerme særeigne og framtrudande landskapselement viktige for estetikk og ålmenn bruk, viktige viltbiotopar, vilttrekk og trasear for friluftsliv.

Nye bygg må oppførast med avløpsløyseing og vassforsyning som tilfredsstillar kommunen sine krav i samsvar med Forureiningslova m/forskrifter og Kommunedelplan Avløp.

Nye avkøyrslar til fylkesvegvar og kommunale hovudvegvar må ikkje auke trafikkfaren og i størst grad leggjast til eksisterande avkøyrslar. Byggeavstand frå veg må følgje veglova sine krav.

Plassering av bustad skal ikkje medføre særskilt ulempe for landbruksdrifta og skal ikkje oppførast på samanhengande godt arrondert dyrka jord.

Fylkeskonservator avgjer i kvart tilfelle omsynet til kultur - og fornminne.

Planar om bygging av fleire nye bustader i nær avstand/klynge vil måtte løyse ut krav om bebyggelsesplan.

ANDRE OMRÅDE SOM ER BANDLAGT ELLER SKAL BANDLEGGJAST

Denne hovudkategorien inneheld arealføremål som er freda i medhald av naturvernlova, kulturminnelova eller skal bandleggjast for nærare namngjevne føremål i medhald av anna særlov, mellom anna regulering til spesialføremål etter plan og bygningslova.

Det vert føreset at område som skal vernast/bandleggjast skal innarbeidast i kommuneplanen sin arealdel der det er ei stor grad av tryggleik for at bandlegginga vert gjennomført. Rettsverknaden for slike bandleggingar fell bort når det er gått 4 år - eventuelt forlenga til 6 år etter at planen vart vedteken av kommunestyret. Innan den tid må bandlegging/freding fastsetjast i reguleringsplanar eller ved fredingsvedtak etter særlov.

I Hareid er det på plankartet vist følgjande underføremål:

Bandlagt etter naturvernlova.

Grimstadvatnet og Hjørungdalsvatnet naturreservat er freda i medhald av naturvernlova. Fjellskråninga mellom Alme og Laupsneset, eit rikt område for biologisk mangfald med verdfull varmekjær edellauvskog og er freda i medhald av same lova. Dei bandlagde områda er vist på plankartet med skravur.

Bandlagt etter plan og bygningslova. I forskjellige reguleringsplanar er nokre mindre areal regulert til friluftsområde og landbruksområde. Av praktisk årsak er desse vist som LNF- område i arealplanen. Berre det største regulerte friluftsområdet som ligg inntil friområdet på Kvitneset er vist på arealplankartet og eit framtidig friluftsområdet på Eidet.

Fornminne. Det er så langt ikkje bandlagt eller freda nyare kulturminne i Hareid kommune, men kommunen har ei rekkje fornminne (gravhaugar, tufter, m. v.) som er automatisk freda i medhald av kulturminnelova. I det heile 25 stk. som for det meste er frå før vikingtida. Desse er vist på plankartet med ein raud rune - R. Der fleire røyser er samla vert desse vist med raud omriss rune-R. Fredinga gjeld ut til 5 meter frå ytterkant av fornminnet.

SJØ OG VASSDRAG

Sjøareala på vassflata, i vassmassene og på botnen kan etter plan- og bygningslova verte disponerte til ulike føremål. Føregåande kommuneplan gav ikkje bruksføremål i sjøen. Ein tidlegare næringsplan for akvakultur (ikkje vedteken) anviste lokalitetar for oppdrett i sjø og var til ein viss grad retningsgjevande i ulik sakshandsaming. Næringsplanen var utan juridisk binding og er i dag ikkje tidsmessig. Ved denne rulleringa er sjøarala vist med tre kategoriar. NFFF, NFFFA og Småbåthamn. Då kommunen har generell mangelfull kartlegging av interessene i sjøareala, finn ein det ikkje tenleg å differensiere føremåla i sjø ytterlegare. Det vil vere ei målsetting for

komande planperiode å kartleggje viktige interessar i sjøareala for å betre avgjerslegrunnlaget ved disponeringar i sjøen.

Natur- ferdsl, fiske, friluftsliv (NFFF) er nytta der ein til no kjenner andre viktige brukarinteressar og biologiske verdiar i sjøareala og viktige fritidsinteressar på tilgrensande landside.

NFFF-område

Dette er område for natur, ferdsl, fiske og friluftsliv i kombinasjon.

I desse sjøområda er det viktige interessar i tilknytning til båtferdsl, fiske, natur og friluftsliv. Området skal brukast slik at desse interessene ikkje vert skadelidande.

Tradisjonelle matfiskanlegg er ikkje tillate. Det vil likevel kunne akseptast botnkulturar og eventuelt havbeite, men nærare vurderingar og etablering av slik aktivitet vil måtte skje gjennom sakshandsaming etter oppdrettslova og plan og bygningslova. Det vil og kunne akseptast anretning til sortering/-mellomlagring knytt til drifta på tilgrensande landanlegg om ikkje anna tilgodesett aktivitet i denne sona vert føreulempa. Dette vil hovudsakeleg vere aktuelt innafor NFFF- sona ved Hareid sentrum

Natur - friluftsliv - ferdsl – fiske – akvakultur (NFFFA). Det er hovudsakeleg akvakultur som utgjer permanente anlegg i sjøen og kommunen ynskjer å leggje tilrette for slik næring ved at brorparten av sjøarala vert liggande som NFFFA.

NFFFA-område

Dette er område for natur, ferdsl, fiske, friluftsliv og akvakultur i kombinasjon

Desse sjøområda kan nyttast som nemnt under NFFF- områda. I tillegg kan det etablerast merdanlegg-/oppdrettsanlegg for akvakultur. Samla merdvolum og tal på anlegg på kvar lokalitet vert avgjort gjennom konsesjonsbehandlinga.

Dei ulike interessene innafor for desse områda er ikkje i detalj vurdert og lokalisert. Detaljvurdering og lokalisering av oppdrettsanlegg i denne sona vil måtte skje gjennom sakshandsaming etter plan og bygningslova og oppdrettslova.

Småbåthamn. Størsteparten av småbåtflåten er lokalisert i nord- og sørenden av hamna i sentrum. Vidare disponerer småbåtlaga indre delen av hamna i Brandal og eit område inne i Hjørungavågen.

Det er ei målsetting at bebuarane i Hareid skal ha god tilgang til fritidsaktivitetar på sjø, og kommunen vil søkje å avklare areal til framtidig småbåthamn mellom sentrum og Overå.

Storleiken (tal båt plassar) og opparbeidinga av småbåthamnene avheng av private interesserte og overskotsmasse for bygging av molo.

Drikkevatt. I vassdraga er det Hammarstøylvatnet og Mosvatnet som er vist med arealføremål. Desse er bandlagt som drikkevasskjelder.

KYSTSONA I HAREID

Kystsonenplanlegging skal inngå som ein del av kommuneplanarbeidet. Kystsona definerast som overgangsområdet mellom sjø og land. Etter kvart som ein får meir kunnskap om verdiar og ressursar i sjøareala og tilgrensande landside vil også kommuneplanen kunne bli eit viktigare styringsinstrument på sjøen og i 100-metersbeltet langs sjø enn den er i dag. Viktige interesser i kystsona er vist i tekstboksen under:

Kaier, sjøkabel, skipslei, ferjelei, potensiell skredfare, område eigna for akvakultur, eksisterande akvakulturlegg, eksisterande settefiskanlegg, (isgrense), fredingsone for villaks, kaste - og låssettingsplassar, fiskerev, fiskeplassar frå båt, dyrka mark, fornminne, nyare tids kulturminne, museum, utleigehytter, fritidsbustader, naust, hamner, fyr, sjømerke, ankringsplassar, informasjonstavler, badeplassar, fiskeplassar frå land, turområde, større samanhengande urøydv strandline, undervisningsområde, naturvernområde, botanisk førekomst, geologisk førekomst, viltområde.

Målsetting. Det vil vere ei målsetting for komande planperiode å kartlegge viktige interesser i kystsona for å betre grunnlaget for ulike arealdisponeringar i denne sona.

Hareid Hamnedistrikt omfattar sjøområda innafor ei rett linje frå Kvitnesskjeret til det nordaustlegaste punktet på Hjørungneset.

VIKTIGE LEDD I KOMMUNIKASJONSSYSTEMET

Trafikkområde. Arealføremålet er samlepost for terminal, kai, parkering, vegareal og snuplassar av større omfang, farleder og fjordkryssingar for elektrisitet og tele, samt kraftleidning over land.

Farleder og fjordkryssingar for elektrisitet og tele er vist på plankartet og gjeve symbol etter norm. Det same gjeld kraftleidning mellom Hareidsberget og Hareidseidet.

Fiskerihamner er vist på plankartet og gjeve nemning Hamn. Det same gjeld hamneområde som i gjeldande reguleringsplanar er regulert til Spesialområde fiskeriføremål.

Framtidig trafikkområde vist på plankartet omfattar nytt kaiareal på moloarm i Brandal og Hareid sentrum, parkeringsplass på Eidet og ved kyrkja, og eit lite kaiareal på Store Alme. Det største konfliktpotensialet gjeld Hareid Hamn.

Fiskerihamner

Hareid kommune har tre fiskerihamner. Desse er lokaliserte i Hareid, på Brandal og i Hjørungavåg.

Hareid har tradisjonelt vore ein sterk fiskerikommune, men dei seinare åra har strukturelle forhold i næringa ført til nedgang både i antal fiskebåtar og fiskarar som er heimehøyrende i Hareid. Derimot synest oppdrettsnæringa å ha fått eit godt fotfeste og skapt seg grunnlag for ei positiv utvikling.

På mottaksida finst det i dag berre eit større anlegg i kommunen relatert til næringa.

Generelt kan seiast at fiskerihamnene er ein viktig føresetnad for utøving av fiske og for den foredlingsindustrien som er basert på fiske. I den totale hamneplanlegginga vil det såleis vere viktig å sikre tilstrekkeleg plass til fiskerifunksjonane; denne plassen må dimensjonast i høve til år med godt fiske, og ikkje etter dei dårlege åra. Fiskerihamner og sjøverts trafikk har også sin plass som viktige element i kystkulturen. Hamnene må haldast vedlike og utviklast for å ta vare på desse verdiane, både av næringsmessige og trafikale omsyn. Gode hamneforhold er ein viktig føresetnad for ei positiv utvikling i fiskeriavhengige kystsamfunn. Kystverket er tillagt mynde og ansvar etter Havne- og farvannsloven, Losloven og deler av Forurensningsloven, samt forskrifter gjeve med heimel i desse lovene. Kystverket har også ansvaret for utbygging og vedlikehald av statlege fiskerihamner så vel som å ivareta kystkulturen som kulturarv og historie. (*Kystverket*)

Hareid hamn er ein sentral del av Hareid sentrum. I fylkesdelplan for fiskerihamner (1997-2000 *Møre og Romsdal*) er hamna karakterisert som fiskerihamn, liggjehamn og servicehamn. Hamna er og regionhamn i samarbeid med Herøy. I tillegg til funksjon som fiskerihamn er Hareid hamn og eit samferdselsmessig knutepunkt for hurtigbåtruter og ferjer. Trafikkhamna har containerfasilitetar og stort fryselager, og kommunen har tilrettelagt almenningsskaiar i Indre hamn. I tillegg er store delar av landareala i hamneområdet regulert til industri/fiskeri m.v. Trafikkfunksjonane knytt til hamneområdet gjer Hareid til eit kommunikasjonsenter i regionen.

Men hamna er også den naturlege møtestaden for folk og ein viktig del av det offentlege "by"rommet i Hareid sentrum. Det vil derfor vere ei utfordring for kommunen å leggje tilrette for at "mjukare funksjonar" (hotell, restaurant/ kafear, butikkar, promenader, parkmessige område m.v.) også kan etablerast i dette området. Det ligg og i tida at folk ynskjer å kunne kombinere bustad og næringsfunksjonar i dei sjønære områda i sentrum, og etterspør attraktive sentrale "byleiligheter".

Når det gjeld fiskerihamnene i Brandal og i Litlevågen er dei velfungerande etter den aktivitet som finst i næringa i dag. Men Brandal har behov for betre kaiforhold i hamna.

Målsettinga må vere å sikre arealmessige rammevilkår for fiskerifunksjonane i hamneområda i kommunen, samstundes som andre viktige sentrumsfunksjonar kan ivaretakast og gjevast utvikling i samspel med kvarandre.

Riksvegar. Det er for planperioden ikkje lagt opp til noko nytt hovudvegssystem. Riksveg 61 gjennom Hareidsdalen har lenge representert miljøbelastning og trafikkfare for bustadmiljøa langs med og bør få ei grundig utgreiing for framtidig løysing av problema.

Målsettinga er at det innan planperioden vert utgreidd løysingar på miljø- og trafikkproblema i form av ny veglinje på austsida av Grimstadvatnet.

For den del av planområdet som ikkje er dekt av reguleringsplanar skal avkøyrslar leggjast, brukast og utformast i medhald av rammeplan for avkøyrslar for riks- og fylkesveg.

Kommunevegar. Framtidig tilflotsveg til Bigset-Vest bustadfelt og til framtidige bustadfelt i Hjørungavåg sentrum er sett av på arealplanen.

Gang sykkelveg. Areal til gang/sykkelveg over Hareidseidet og frå Hareid til Brandal er sett av i arealplanen. *Målsettinga er at dette realiserast med kommunale og statlege løyvingar innan 2008.*

Skipslei. Hurtigbåt frå Hareid sentrum til Ålesund og Sulaferja representerer faste farleder. I tillegg er farleder for anna skipstrafikk merka av på plankartet.

OVERSIKTSPLANRESTRIKSJONAR OG ILLUSTRERTE AREALFØREMÅL

Nedslagsfelt drikkevatt. Ei sone rundt ulike drikkevasskjelder i kommune er vist som restriksjonsområde til drikkevassføremål. Dette gjeld landsida omkring Hammarstøylvatnet og Mosvatnet, eit område i Ytredalen Brandal og lida på Nedrelid. I dette området kan det ikkje først opp eller drivast aktivitetar som medfører fare for drikkevasskvaliteten. I praksis kan ein halde fram med aktivitetar som er etablerte i områda, tildømes husdyrbeiting, friluftsliv etc. om dette ikkje medfører fare for drikkevatt.

Rasfare. Ei rekkje plassar har rasfare som ikkje er høveleg til utbyggingsområde. Det er hovudsakeleg i Brandal og langs Almestranda det er gjort vurderingar av rasfarleg område som er vist på arealplankartet.

FORHOLDET TIL GJELDANDE REGULERINGSPLANAR

Hareid kommune har 53 gjeldande reguleringsplanar. Avgrensingane av reguleringsplanane er vist på kommuneplankartet. Kommunen kan fastleggje rangordning på plannivåa.

For Hareid er det bestemt at arealføremåla i gjeldande reguleringsplanar skal gjelde framom kommuneplanen sin arealdel. Det vil seie at innafør regulerte område er kommuneplanen unnateke rettsverknad. Ved endringar eller revideringar av reguleringsplanar skal arealføremåla justerast i samsvar med føringane i

kommuneplanen sin arealdel der det ikkje er samsvar mellom desse to plannivåa.

REGULERINGSPLANAR I HAREID KOMMUNE		
Nr.	ReguleringsPlan	godkiend
38	ALME	03.07.86
13	ALVESTAD KAI - SVENESET	05.06.79
8a	AURGOTEN	11.08.71
16	BIGSET AUST	09.01.75
7	BIGSET VEST	16.02.73
5a	BRANDAL (YTRE)	15.11.72
5b	BRANDAL HAMN	09.07.87
49	BRULAND	01.07.97
12	ELVEBAKKANE	19.04.79
1	ENGANE	29.03.69
47	ENGANE NORD	01.05.92
18	ENGESKARDET	25.10.90
44	GARVIKA - LITLEVÅGEN	10.05.90
2	GEILANE	29.02.80
14	GOMYRA - HOLSTAD	29.06.77
42	GRÅMYRA	09.11.89
62	HAGGARDNESET	27.02.02
4	HAREID SENTRUM	30.10.86
40	HAREIDSEIDET	25.08.88
27a	HAREIDSMYRANE	22.05.81
27b	HAREIDSMYRANE NORD	03.07.86
23	HAUGEN - ENGESKARDET	06.03.86
34	HJØRUNGNESET NAUSTOMR.	26.03.85
25	HOLESENDEN HOLENESET	07.02.84
64	HOLSTAD PLANTESKULE	24.04.02
60	HOVDEN BUSTADFELT	13.06.02
3	HÅBAKK - HOVLID - TEIGANE	26.06.78
8b	ISAKDALEN	03.07.74
54	ISAKGARDEN	27.06.01
36	KORSHAMNA	03.07.86
41	KORSHAMNA II	10.05.90
43	KORSHAMNA III	28.09.89
48	KVITNESET - KLOMBRA - ENGL.	28.06.95
37	LANGENESET	25.08.88
26	LEITE - HJØRUNGAVÅG	30.04.81
10	LIAVÅGEN	17.08.84
51	LITLEVÅGEN - ENGJABERGET	01.07.98
39	MORK	09.11.89
46	NAUSTOMRÅDE OVERÅSTR.	22.05.86
29	NAUSTOMRÅDE PÅ 78/27.47	30.09.83
32	NESSET BYGGEFELT	05.01.84
61	NESSET AUST	27.02.02
15	NESSET FRIOMRÅDE	10.10.74
24	OVERÅSANDEN - LANGETANGEN	11.09.81
17	PILSKOG - OVERÅ	25.11.77
55	PLASSANE	25.03.99
66	PÅLHAUGEN 2	29.09.04
11	RAFFELNESET - PLASSANE	27.02.80
35	RAFFELNESET INDUSTRIOMR.	22.05.86
50	RASMUSMARKA	01.07.97
9	RIMA - BREKKANE - GJERDE	06.02.74
30	RISNESET INDUSTRIOMRÅDE	08.12.83
53	RV. 61. HAREID SENTRUM	16.09.98
57	RV.61. RØYSETKR.-BIGSET BED	06.05.99
20	RØYSET	23.10.80
56	RØYSET HYTTEFELT	14.10.99
6	SKARBAKKEN	05.02.79
22	SMOTTENE	07.09.77
21	STORALME	18.12.78
63	SUNNMØRE GOLFBANE	05.09.01
19	ULSETBOTN	29.12.76
33	VADBAKKEN	19.12.85
59	ØVRE PILSKOG	08.11.00

I område med gjeldande reguleringsplan er arealdelen i kommuneplanen ikkje rettsleg bindande for arbeid og tiltak etter plan og bygningslova sine §§ 81, 84, 86a, 86b og 93 samt frådelling av eigedom til slike føremål. Jf. plan- og bygningslova sin § 20-6, andre ledd. Godkjend reguleringsplan går framom arealdelen i kommuneplanen.

RETTSVERKNAD AV VEDTEKEN PLAN

I medhald av plan- og bygningslova § 20-6 skal kommuneplanen vere grunnlag for all utbygging i kommunen. Arbeid og tiltak som nemnt i plan- og bygningslova sin § 81 (driftsbygningar i landbruket), § 84 (varige konstruksjonar og anlegg) § 86a (mindre byggjearbeid på bustadeigedom), § 86b (byggjearbeid innafør ei enkelt bedrift sin eigedom) og § 93 (arbeid som krev byggjeløyve), samt frådelling av eigedom til slike føremål må ikkje vere i strid med arealbruk eller føresegner fastlagde i planen. Det same gjeld andre tiltak som kan vere til vesentleg ulempe for gjennomføring av planen.

I medhald av plan- og bygningslova § 20-6 skal kommuneplanen vere grunnlag for all utbygging i kommunen. Arbeid og tiltak etter plan og bygningslova sine §§ 81, 84, 86a, 86b og 93, samt frådelling av eigedom til slike føremål må når ikkje anna er bestemt, ikkje vere i strid arealbruk eller føresegner fastlagt i planen. Det same gjeld andre tiltak som kan vere til vesentleg ulempe for gjennomføring av planen.

INNØYSING OG ERSTATNING

Det offentlege kan i utgangspunktet erstatningsfritt bestemme arealbruken gjennom å fastsette kva område som kan byggjast på, og kva område som skal gjevast eit særskilt vern. Visse lovfesta unntak vil likevel gjelde:

Plan og bygningslova § 21 fastset at dersom det går meir enn fire år frå ein eigedom eller større del av eigedom i kommuneplanen sin arealdel er blitt lagt ut til offentleg trafikkområde, friområde, fellesområde eller fornyelsesområde, og bandlegginga ikkje er følgd opp med reguleringsplan, kan grunneigar/festar krevje erstatning etter skjønn eller straksinnløysing dersom bandlegginga medfører at eigedomen ikkje lenger kan nyttast på ein rekningsssvarande måte.

Retten til innløysing gjeld altså ikkje alle type byggeområde, og vilkåret for å krevje innløysing er at eigedomen ikkje lenger kan brukast på rekningsvarande måte og at eigedomen ikkje er bygd på eller bygningane er fjerna.

SAKSHANDSAMING OG DISPENSASJON FRÅ AREALDELEN

Kommuneplanen sin arealdel skal vere retningsgjevande for sakshandsaming i kommunen. Eventuell dispensasjon frå planen kan gjerast etter politiske vedtak slik det er fastsett i plan- og bygningslova dersom enkeltsaker er av vesentleg interesse for utviklinga i kommunen eller i den del av kommunen saka gjeld.

Kommunen sitt faste utval for plansaker (Hovudutval for Næring og Miljø) har etter lova sin § 7 heimel til å dispensere frå planen når særlege grunnar taler for dette. Det må likevel nemnast at ingen har krav på dispensasjon. Ein godkjent plan inneber at arealbruken er vurdert gjennom ein omfattande vedtaksprosess der dei ulike interessene har hatt høve til deltaking. Det vil derfor ikkje være kurant å fråvike arealdelen av kommuneplanen gjennom dispensasjon.

KARTLEGGING OG AVEGINGSGRUNNLAG

I samband med denne rulleringa av kommuneplanen ser ein eit behov for endå betre og detaljert kartlegging, framstilling (temakart) og kommunal verdivurdering av arealkvalitetar i kommunen. Ein ynskjer å styrkje grunnlaget for å fastleggje arealbruk. I dag føreligg og nyttast fylkesvise registreringar og verdisetting av område for friluftsliv, natur og vilt i kommunen (NATURATLAS). Behovet for ei meir detaljert kommunal vurdering og eit breiare spekter av tema (jmfør kapittel om kystsona) er tilstades.

Målsetting innafor komande økonomiplanperiode er ei betre kartlegging og framstilling av brukarinteresser og arealverdiar i kommunen som kan følgje kommuneplanen som temakart.

